

België - Belgique
P.B.
8400 OOSTENDE 1
3/4637

HVB
69
HET VISSERIJBLAD

KERST
verhaal

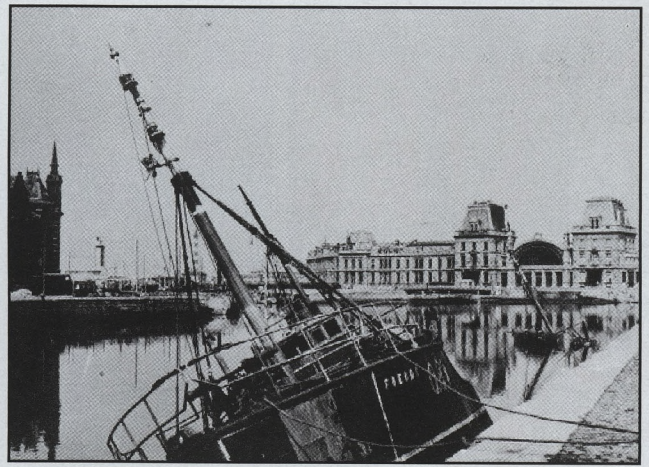
visbedrijven
in de
TOP
5000

vooral de
onderklasse
is
DUURZAAM
in de economie

Robert coelus
tegen de
WINDMOLEN
PARKEN

alles over de
NIEUWE
QUOTA

Vorige maand publiceerde HVB bovenstaande foto (links). Het beeld toont ons een aantal Vlaamse vissersvrouwen in het Britse Newlyn tijdens WOII. Verleden maand wisten we al te vertellen dat de vrouw in de deuropening Maria — Kluts — Savels was. Op de voorgrond herkenden we dan weer Ivonne Dewaele (links in de rij van vier). Maar wie zijn de anderen? HVB kreeg er een aantal telefoontjes over en wat blijkt? De tweede vrouw van links is Maria Constant, de moeder van ons aller André Vancraeynest, de ere-schipper van het schoolschip De Broodwinner. Naast haar (tweede van rechts) zien we Julia Van Craeynest staan. Er rest ons bijgevolg nog één onbekende vrouw. Ook het kindje op de foto blijft ook vandaag voor ons nog altijd een onbekende. Herinneren we eraan dat lezers die nóg meer over de foto kunnen zeggen bij Juul De Vocht hun ding kwijt kunnen (tel 050 / 51.25.71). Overigens: wie nog mooie oude foto's heeft en daarbij een heel verhaal kan ophangen mag evenmin nalaten De Vocht te bellen.

Lezer Panesi wist dan weer dat het schip dat rechts afgebeeld werd (HVB XI/2001) in 1937 toebehoorde aan de Pêcherie à Vapeur. Lezer Messiaen wist ons dan weer te vertellen dat het tot zinken gebracht werd tijdens de bombardementen op de Oostendse haven aan het begin van WOII. Het vaartuig zou nadien naar de Oostendse scheepswerf Sleghers gesleept worden om er hersteld te worden.

Adverteren in Het Visserijblad is een goede zaak. Er is maar één maandblad dat regelmatig gekocht (en gelezen!) wordt door reders, schippers, vissers, vishandelaars, visserijliefhebbers (en door al hun familieleden, vrienden en kennissen). Dat is nu al 69 jaar het geval.

Mocht u willen adverteren, maar nog niet overtuigd zijn, kijk dan eens wie wél adverteert in Het Visserijblad. Zij weten waarom.

Stuur mij vrijblijvend uw advertentietarieven op

Firmanaam:

Contactpersoon:

Straat & nummer:

Woonplaats en postnummer:

Uitknippen en terugsturen naar HVB, Dorpstraat 121 te B-8450 Bredene

HVB 69

HET VISSERIJBLAD

Onafhankelijk magazine
van de zee

Losse nummers 2,48 €

Colofon

MEDEWERKERS: André Baert, Robert Coelus, Dirk Callebaut, Walter Debrock (†), Juul De Vocht, De Zetduivel, Philippe Godfroid, Norbert Hostyn, L.A. Inghelbrecht, Frank Neyts, Jef Klausling, Willem Lanszweert, Marc Loy, L.K.Merate, Flor Vandekerckhove (redactie), Annie Vanhee (tekeningen), Willy Versluys (directie), E. Volk, Vuurtorenwachter (De Laatste), Guido Walters (redactie; te bereiken op tel/fax 059 / 50 51 95 of GSM 0496-266 873.).

V.u.: D. Crabeels,
Slipwaykaai 2, Oostende

UITGEVERIJ: VZW Liefkemores.

Redactie, publiciteit en
alle correspondentie naar
HVB,

p.a. H. Baelskaai 12 /1ste verdieping
B-8400 Oostende

Tel. en fax: 059/32 55 59

E-mail:

hetvisserijblad@hotmail.com

De uitgever is niet verantwoordelijk voor standpunten of meningen van auteurs die het artikel met hun naam ondertekenen.
© HVB. Artikels, of delen ervan, mogen alleen maar overgenomen worden na schriftelijke toestemming van de uitgeverij.

ISSN: 0776-6912

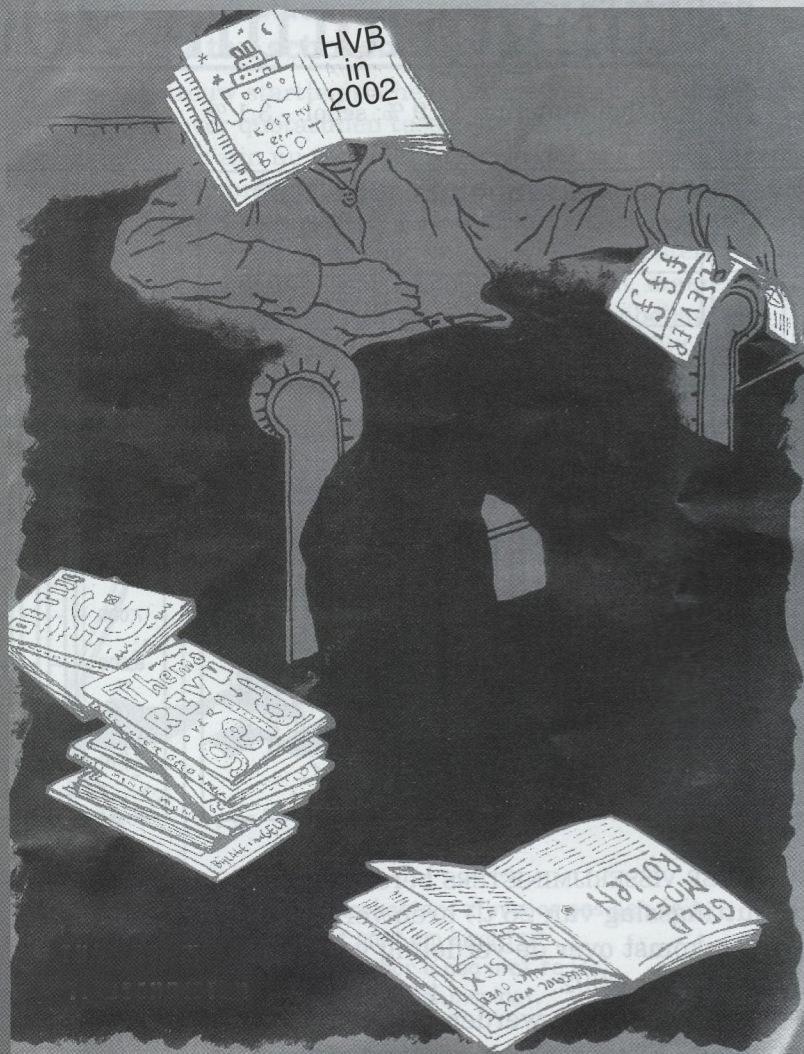
Abonnementen!

* Jaarabonnement België (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door overschrijving van 29,75 euro op rekening 384-0596581-18 van Het Visserijblad, met vermelding abo HVB.

* Jaarabonnement Nederland (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door storting van 51,29 euro op nummer 64.14.29.592 t.n.v. vzw Liefkemores [Fortis Bank Nederland, Lange Wolstraat 10-12 te 4524 CA Sluis (NL)] Vermelding: abo HVB.

Omslagfoto G. Walters

Negenenzestig jaar!

DIT BLAD GAAT vandaag zijn negenenzestigste jaargang in. Ons lijkt het een prestatie om trots op te zijn. Want wij verschillen van mening met degenen die denken dat het sap niet langer de kool waard is. Voor ons blijven ook de weinig resterende vissers recht hebben op een tijdschrift dat op een *onafhankelijke* manier de sector (en de maatschappij waarin ze gedijt) onder de loupe plaatst.

Anderen zullen dan weer niet graag hebben dat we het met zoveel woorden zeggen, maar het is al lang geen evidentie meer om in deze ineengestorte vissersgemeenschap een maandblad op enig niveau uit te geven; een tijdschrift dat het ook over iets anders heeft dan over de verhouding tussen quotacijfers en de dagprijzen in de veiling, met bijdragen die bijvoorbeeld ook eens een lange-termijnvisie ventileren, een blad dat daarenboven kritisch blijft kijken naar al datgene wat men ons wil doen geloven.

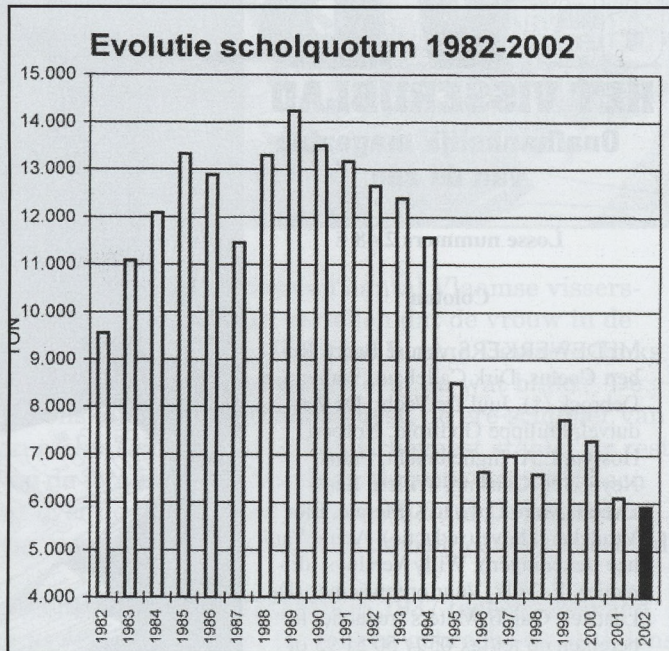
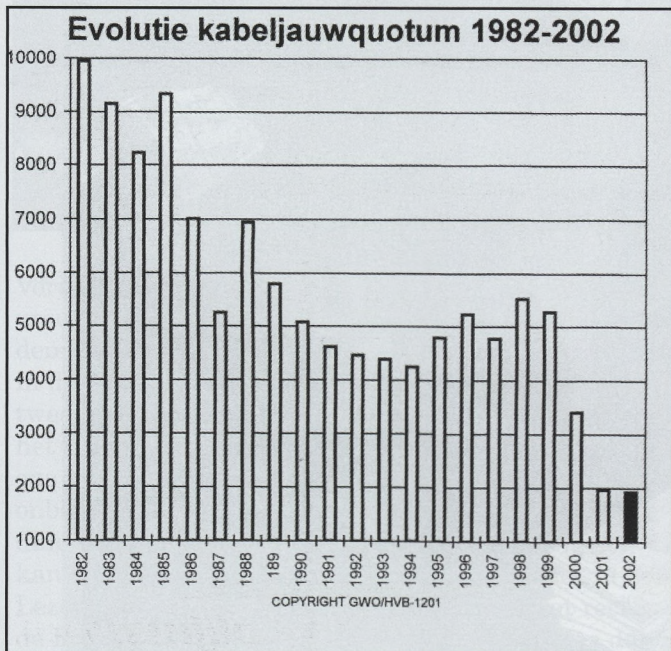
HVB doet daarmee iets dat de sector ver overschrijdt. Het blad is zodoende tegelijk een van de laatste *onafhankelijke* media in het perslandschap aan dit Noordzeestrand. De meeste andere uitdrukkingen van de hier destijds zo levendige *pers* zijn ofwel opgekocht door grote mediabedrijven, ofwel hebben ze de boeken neergelegd. HVB is dat lot bespaard gebleven, niet in het minst door de belangeloze inzet van de medewerkers die het tijdschrift al die jaren trouw gebleven zijn. De meeste medewerkers die u hiernaast in het colofon vermeld ziet staan zijn inmiddels ook alweer vijftien jaar van de partij. Leon Inghelbrecht is dat zelfs al veel langer. De enige waardering die ze daarvoor mochten ontvangen is deze van de trouwe lezers van dit blad. Het zijn zij die ons het signaal geven dat we er nog een tijdje mee door moeten gaan.

Wellicht past het hier ook om even de namen te herinneren van Walter Debrock, Walter Corveleyn en Ingrid Stasse die er vijftien jaar geleden bij waren toen we dit blad opnieuw opstartten en die inmiddels overleden zijn. Dat is althans de mening van...

de man op de kaai

Tongquotum 2002 op niveau

Tong: -7,5 %; kabeljauwquotum: -1,9 %; schol: - 3,1 %

DE EUROPESE VISSERIJMINISTERS bereikten na een uitputtingslag van 26 (!) uren vergaderen een overeenkomst over de verdeling van de vangstquota voor 2002.

Zoals voorgaande jaren werden de quotavoorstellen van de Europese Commissie niet integraal aanvaard. Toch zijn er voor sommige soorten opnieuw drastische vangstbeperkingen uit de bus gekomen. Europees Commissaris *Franz Fischler* verklaarde na afloop dat de cijfers 'biologisch nog net verdedigbaar' zijn.

De Europese Visserijraad heeft de vangsthoeveelheden van de lidstaten en van Noorwegen voor de Europese wateren vastgelegd. De Commissie wilde de Noordzee-TAC voor tong op 14.300 ton brengen maar het werd uiteindelijk 16.000 (-16 % t.o.v. 2001), 77.000 ton schol (-1,3 %) en 49.300 ton kabeljauw (+1,4 %). De forse verlaging van het tongquotum in de Noordzee komt het hardst aan. Gelukkig hebben wij, in tegenstelling met Nederland, nog tong in andere zones. Daardoor bedraagt de totale vermindering van ons tongquotum "maar" 7,5 procent. Nadat ook de schol- en kabeljauwquota bekend waren reageerde de Belgische delegatie opgelucht. De vrees was immers groot dat de inlevering groter zou zijn.

De totale toegelaten vangsthoeveel tong is sinds 1990 nooit lager geweest. Dat was wel het geval in de jaren '83, '84, '88 en '89 (zie grafiek onderaan).

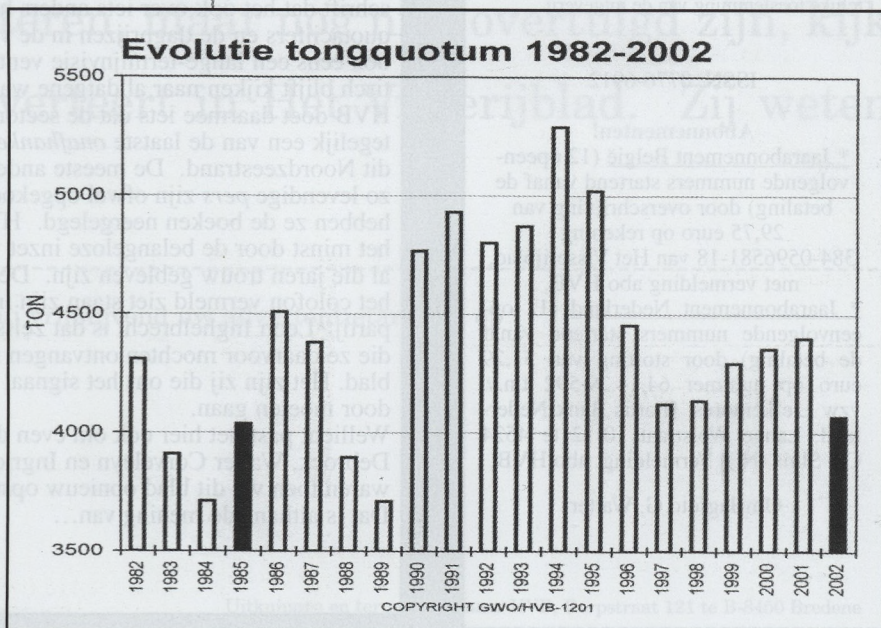
De totaal verworven schol- en kabeljauwquota zijn wel de laagste die we toegewe-

zen kregen. De hoeveelheid schol is teruggefallen op een tiende van twintig jaar geleden (1982) en van kabeljauw hebben we nog minder dan de helft van de hoeveelheid van 1995 (zie grafieken bovenaan).

"We hielden maximaal rekening met enerzijds de vereisten van een duurzame visserij en anderzijds met het belang van de mensen die de visvangst beoefenen", verklaarde minister Annemie Neyts die de vergadering had voorgezeten als EU-voorzitter. Met die woorden bracht zij het dilemma in beeld: de visbetanden zijn biologisch gebaat met drastische reducties, maar lagere vangstquota tasten uiteraard het inkomen aan van de beroepsvisser, zodat daar ook rekening mee gehouden moet worden.

Tandengeknars

De Nederlandse staatssecretaris *Faber* was best tevreden,

behalve voor de vermindering van de toegestane tongvangsten in de Noordzee waarvan haar landgenoten volgens de vaste verdeelsleutel driekwart mogen opvissen. Ook de vermindering met 40 procent voor hosmakreel lokte tandengknars uit. Onze Noorderburen mochten zich dan weer verheugen in 20.000 ton extra aan blauwe wijting in de Noordelijke wateren bovenop de aanvankelijk voorgestelde 160.000 ton. Het is een vissoort waar de Nederlandse vissers steeds meer aan verdienen in de internationale handel. (gw)

Nederlandse visserij verliest 30 procent tong in twee jaar

De Nederlandse vloot kreeg ongeveer 75 procent van het tongquotum in de Noordzee toegewezen (TAC: 14.300 ton). Toch moeten onze Noorderburen vrede nemen met een tongquotum dat 15,5 procent lager ligt dan vorig jaar. In twee jaar is het Nederlandse tongquotum met 30 procent gedaald. Ook in de hoeveelheid horsmakreel werd flink gesnoeid. Anderzijds beschikt de Nederlandse visserij over een grotere vangsthoeveelheid haring en vooral meer wijting.

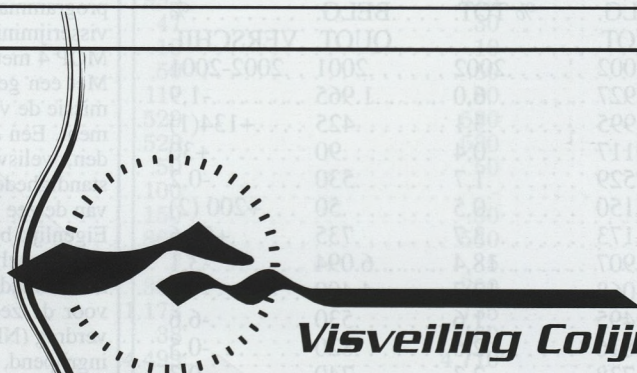
De belangrijkste quota (in ton):

Noordzee	... 2001	2002	
Tong	... 14.295	-14%	12.083	-15,5%
Schol	... 29.440	-19%	28.119	-4,5%
Kabeljauw	.. 4.66	-45%	4.787	+2,7%
Haring	... 42.226	..s.q.	48.855	+15,7%
Wijting	... 1.330	+ 36%	2.154	+ 62 %
Noordzee en westelijke wateren (ten westen van G.B. en Ierland):				
Makreel	.. 33.210	+2,5%	33.937	+2,2%
Horsmakreel	80.620	..s.q.	49.479	..-39%

Meer over de
quota
op volgende
bladzijden!

Eerste ruilakkoorden goed voor 62 ton tong, 477 ton schol en 1.639 ton kabeljauw

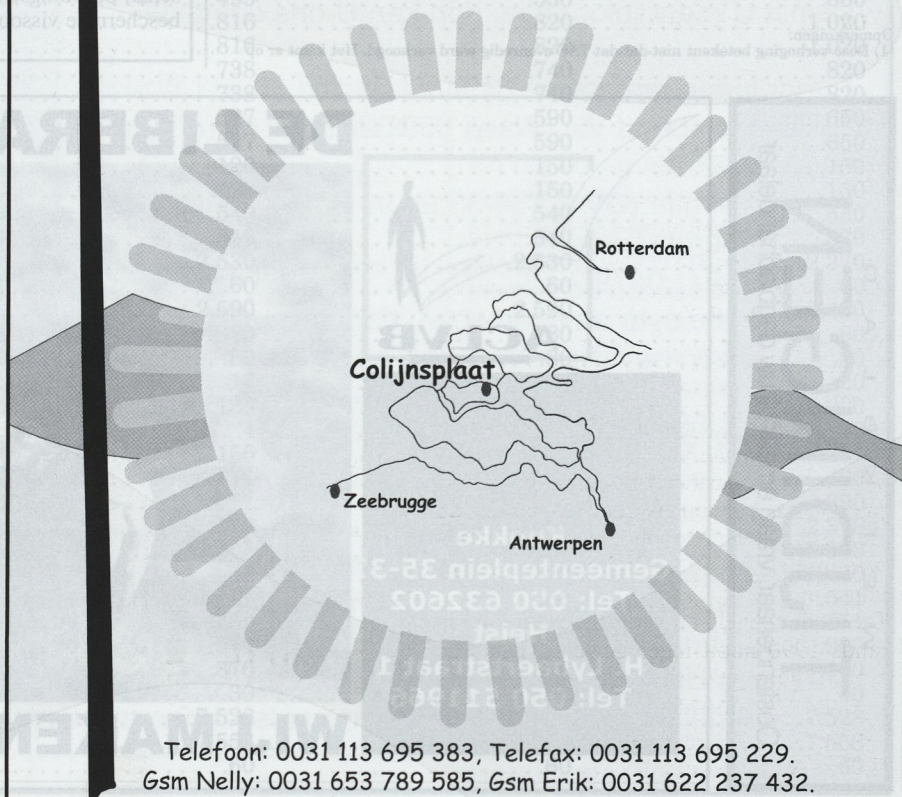
Gewoontegetrouw startten na het toekennen van de quota onderhandelingen over quotaruilen tussen de vertegenwoordigers van de lidstaten. Er zijn nu eenmaal contingenten die we niet opvissen. Zo werd al onmiddellijk 4.000 ton haring geruild met Duitsland voor 1.400 kabeljauw in de Noordzee. Ook met Groot-Brittannië en Ierland kwam het tot ruilovereenkomsten. Ons land heeft hoofdzakelijk zwarte koolvis, zeeduivel, makreel en langoustines afgestaan in ruil voor tong, schol, kabeljauw en enkele andere soorten. De ruilakkoorden leverden 62 ton tong, 477 ton schol en 1.639 ton kabeljauw op in verschillende vangstgebieden.

Visveiling Colijnsplaat

Kleine en eurokotters zijn voor ons een feit, zeker als het gaat om kwaliteit. Maar het is ook voor u nog niet te laat. U weet de weg naar Colijnsplaat.

Ook voor de handelaar euro of klein, het assortiment mag er zeker zijn. Garnalen en vis uit Colijnsplaat, zijn uw klanten echt waard!

Telefoon: 0031 113 695 383, Telefax: 0031 113 695 229.
Gsm Nelly: 0031 653 789 585, Gsm Erik: 0031 622 237 432.

Verlaging tongquotum kost drie miljoen €

Naar vangsthoeveelheid gemeten is het haringquotum het grootst, gevolgd door het schol- en tongquotum. Op basis van de economische waarden zijn deze drie quota totaal verschillend.

Haring werd de voorbije tien maanden geveild tegen een gemiddelde prijs van 0,29 euro (11,7 fr.) wat het totale quotum een verkoopwaarde van amper 2,2 miljoen euro (88 miljoen fr.) geeft.

Op dezelfde manier berekend is het scholquotum goed voor 10,2 miljoen euro (410 miljoen frank) en het tongquotum 39 miljoen euro (1.564 miljoen fr.). In deze optiek betekent de verlaging van het tongquotum met 7,5 procent een besommingsverlies van ruim drie miljoen euro (127 miljoen frank).

SOORT	BELG.	% TOT.	BELG.	%
	QUOT.		QUOT.	VERSCHIL
	2002	2002	2001	2002-2001
Kabeljauw	1.927	6,0	1.965	-1,9
Schelvis	995	3,1	425	+134(1)
Zwarte koolvis	117	0,4	90	+30
Witte koolvis	529	1,7	530	-0,2
Roodbaars	150	0,5	50	+200 (2)
Wijting	1.173	3,7	735	+59,6
Schol	5.907	18,4	6.094	-3,1
Tong	4.068	12,7	4.400	-7,5
Tarbot, griet	495	1,6	530	-6,6
Rog	816	2,6	820	-0,5
Schar, bot	738	2,3	740	-0,3
Tongschar, witje	527	1,7	590	-10,7
Doornhaai	120	0,4	150	-20
Makreel	549	1,7	540	+1,7
Sprot	2.590	8,1	2.590	s.q.
Horsmakreel	80	0,3	80	s.q.
Heek	156	0,5	143	+9,1
Zeeuivel	2.261	7,1	2.953	-23,4(3)
Schartong	389	1,2	468	-16,9
Langostine	870	2,7	810	+7,4
Haring	7.558	23,6	7.558	s.q.
Andere soort.	60	0,2	60	s.q.
TOTAAL	32.075	100	32.321	-0,8

Opmerkingen:

(1) Deze verhoging betekent niet dat dat TAC evenredig werd verhoogd. Het komt er op

neer dat de Britten de voorbije jaren een voorkeurbehandeling kregen op basis van de Preventies van Den Haag (1983) en waardoor de verdeelsleutel niet proportioneel werd toegepast. Voor 2002 heeft dat voordeel niet meer doorgewogen waardoor o.a. België het quotum kreeg waarop het recht heeft.
 (2) Ook vorig jaar was 100 ton roodbaars toegekend, maar deze hoeveelheid kwam niet voor in de quota-tabellen.
 (3) Opmerkelijke verlaging van het quotum tengevolge van de verlaging van de zeeuivel-TAC. De verlaging is o.a. gebaseerd op de onderbenutting van de TAC.

Quota sinds 1983

Na zeven jaren onderhandelen bereikten de Europese visserijministers op 25 januari 1983 overeenstemming over een gemeenschappelijke visserijpolitiek. Het Europees visserijbeleid werd vastgelegd in diverse verordeningen en 'total allowable catches' (TAC's)- en quota-regelingen. In 1983 werden eveneens de nieuwe structuurverordeningen op de capaciteitsbeheersing van de vloot van kracht. Eind 2001 liep het vierde Meerjarig Oriëntatieprogramma voor de herstructurering van de vloot (MOP) af. De visserijministers hebben ondertussen overeenstemming bereikt om MOP 4 met een jaar te verlengen.

Met een gemeenschappelijk visserijbeleid wil de Europese Commissie de vloot, Tac's en quota afstemmen op een optimaal rendement. Een duurzame en evenwichtige exploitatie van de visgronden, weliswaar onder verantwoorde economische en sociale omstandigheden, zou de biologische (en economische) rijkdommen van de zee beschermen en in stand te houden.

Eigenlijk bestond er al een quotaregeling sinds 1975 voor kabeljauw, schelvis, tong, schol en wijting, waarbij maximaal te vangen hoeveelheden werden vastgesteld. De regeling was van toepassing voor de zeegebieden waarop het Nood-Oost-Atlantisch Visserijverdrag (NEAFC) van toepassing was. De beperkingen waren niet ingrijpend, maar zorgden toch voor een verminderde visserijdruk op enkele visgronden.

In 1983 werden voor een aantal bedreigde vissoorten TAC's ingevoerd.

Het globale aandeel in de totale toegestane vangsten werd voor onze visserij vastgelegd op 2,06 procent. De toenmalige staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw Paul Dekeersmaeker volgde echter het advies van de Rederscentrale die geen procenten, maar kilo's eiste. Hij heeft dit standpunt met succes verdedigd. Onder die voorwaarde heeft België het akkoord ondertekend. Op zijn aandringen heeft de ministerraad de mogelijkheid ingevoerd die een beperkte quotaruil tussen de lidstaten mogelijk maakt.

De meeste vissoorten waarop onze vissers jagen waren voortaan onderhevig aan beperkingen. In 1998 werden tarbot, griet, rog, schar, bot, tongschar, witje, schartong en zeeuivel aan het reeks beschermde vissoorten toegevoegd. (gw)

W E E K B L A D
TIJDINGEN
 Oostendenaar, vraag er maar bij uw dagblachandelaar

ACLVB

Knokke
 Gemeenteplein 35-37
 Tel: 050 632602
 Heist
 H. Lybaertstraat 1
 Tel: 050 511966

DE LIBERALE VAKBOND

WIJ MAKEN ER WERK VAN

De quota en niets dan de quota

SOORT	ICES ZONE	BELG. QUOT.	BELG. QUOT. 2002	BELG. QUOT. 2001
2000				
Kabeljauw	IIIa SK	.20	.20	.30
	IIa, IV	1.474	1.440	2.610
	Vb, VI, XII, XIV	.7	.5	.20
	VII-VIIa, VIII, IX, X	.383	.470	.710
	VIIa	.43	.30	.30
	TOTAAL	1.927	1.965	3.400
Schelvis	IIIa,b,c,d	.23	.10	.10
	IIa, IV	.817	.250	.320
	Vb, VI, XII, XIV	.31	.35	.40
	VII, VIII, IX, X	.103	.130	.150
	VIIa	.21	-	-
	TOTAAL	.995	.425	.520
Zw. koolvis	IIa, IIIa,b,c,d, IV	.47	.30	.30
	VII, VIII, IX, X	.10	.10	.20
	Vb (Farøer)	.50	.50	.50
	TOTAAL	.117	.90	.100
Witte koolvis	VII	.529	.530	.530
	TOTAAL	.529	.530	.530
Roodbaars	Vb (Farøer)	.50	.50	.50
	Va (IJsland)	.100	-	-
	TOTAAL	.150	.50	.50
Wijting	IIa, IV	.861	.530	.390
	VIIa	.3	.5	.5
	VII-VIIa	.309	.200	.220
	TOTAAL	1.173	.735	.615
Schol	IIIa SK	.38	.60	.70
	IIa, IV	4.499	4.710	5.800
	VIIa	.88	.69	.94
	VIIId,e	1.095	.980	1.060
	VIIIf,g	.126	.190	.195
	VIIH,j,k	.61	.85	.80
	TOTAAL	5.907	6.094	7.299
Tong	II, IV	1.333	1.585	1.835
	VIIa	.543	.599	.535
	VIIId	1.400	1.351	1.105
	VIIe	.19	.20	.25
	VIIIf,g	.669	.713	.725
	VIIH,j,k	.55	.60	.60
	VIIIf,g	.50	.54	.77
	TOTAAL	4.068	4.400	4.362
Tarbot, griet	IIa, IV	.495	.530	.660
	TOTAAL	.495	.530	.660
Rog	IIa, IV	.816	.820	1.020
	TOTAAL	.816	.820	1.020
Schar, bot	IIa, IV	.738	.740	.820
	TOTAAL	.738	.740	.820
Tongsch, witje	IIa, IV	.527	.590	.650
	TOTAAL	.527	.590	.650
Doornhaai	IIa, IV	.120	.150	.150
	TOTAAL	.120	.150	.150
Makreel	IIa, IIIa,b,c,d, IV	.549	.540	.530
	TOTAAL	.549	.540	.530
Sprot	IIa, IV	2.530	2.530	2.370
	VIIId,e	.60	.60	.60
TOTAAL		2.590	2.590	2.430
Horsmakreel	IIa, IV	.80	.80	.80
	TOTAAL	.80	.80	.80
Heek	IIa, IV	.13	.10	.20
	Vb, VI, VII, XII, XIV	.139	.130	.220
	VIII behalve VIIIc	.4	.3	.10
	TOTAAL	.156	.143	.250
Zeeduivel	IIa, IV	.371	.500	.620
	Vb, VI, XII, XIV	.171	.230	.290
	VII	1.719	2.223	2.376
	TOTAAL	2.261	2.953	3.286
Schartong	IIa, IV	.8	.10	.10
	VII	.361	.458	.541
	TOTAAL	.389	.468	.551
Langoestine	IIa, IV	.870	.810	.900
	TOTAAL	.870	.810	.900
Haring	I, II	.30	.30	.40
	IVc, VIId	7.528	7.528	7.528
	TOTAAL	7.558	7.558	7.568
Anderesoort.Noorse zone -62° NB		.60	.60	.60

IJslandvaarder Henri Laplasse vertelt

De Oostendse *Heemkundige Kring De Plate* nodige vorige maand gewezen IJslandschipper Henri Laplasse (°8.5.1938) uit voor een avondvoordracht. Geme-ten naar de opkomst ligt het onderwerp de Oostendenaars bijzonder goed. Henri Laplasse heeft het publiek anderhalf uur geboid met herinneringen aan zijn rijke

zeemansleven en met oude filmbeelden. Voor de 16-jarige scheepsjongen van toen moet de eerste IJslandvisserij-ervaring aan boord van de O.236 *Henriette* bijzonder goed meegevallen zijn, aangezien hij nadien nog 23

jaar lang op IJsland afstevende, waarvan 17 jaar als schipper. Hij voer o.m. op de O.80 *Duchesse de Brabant*, O.316 *Belgian Skipper* en O.317 *O.L.V. van Fatima*. In 1977 koos hij voor de job van leraar mari-tieme vakken aan de Paster Pypeschool in Oostende, een taak die hij 21 jaar, tot in 1999, vervulde. De zee heeft hij nooit de rug toegekeerd. Nu hij er de tijd voor heeft geniet hij tenvolle van zijn motor-jacht *Fez Nos*. Hij stelde het jacht onlangs ter beschikking voor opnamen in de Oost-endse dokken voor nieuwe VRT-detective-serie *Sedes & Belli* die vanaf december volgend jaar in wekelijkse afleveringen op het scherm komt.

HVB interviewde Henri Laplasse in het januarinum-mer van 1998. (foto gw)

Wij werden op de hoogte gebracht van het overlijden van visser op rust Charles Vanhoorne. De echtgenoot van Jenny Delanghe bracht de laatste jaren van zijn actieve leven door aan boord van de RMT-vaartuigen. Hij werd geboren te Oostende op 17 september 1931 en overleed er op 14 december. De uitvaartplechtigheid greep plaats op vrijdag 21 december.

De Oostendse visveiling richt zich voornamelijk naar een kwaliteitsmarkt gekoppeld aan een doorgedreven logistieke ondersteuning.

Via de modernste technieken wordt Uw vis vermarkt. Wenst U meer informatie, dan kan U ons contacteren.

* Voor laden en lossen: 0494/24.01.21

* Vislossersbond Van Waes 059/32.34.91 of 0475/44.67.88

* Administratie (OVA) 059/33.90.90-059/33.90.99

* Containerorganisatie

24u op 24u : 0479/20.32.27

* Informatie over aanlandingen, dagprijzen, statistieken via een beveiligde toegang op de website ova.be

* E-mail ova@skynet.be

Oostende

Euro Vissershaven

Veilzaal uitgerust met twee klokken. Gekoelde opslag. Moderne sorteerapparatuur. Ondersteuning van de koeltransporten. Vlotte afhandeling na verkoop. Aangesloten op het EFICE verkoopsysteem met reeds 8 aangesloten veilingen, simultaanverkoop met Visafslag URK samen goed voor een omzet van meer dan 383 miljoen Euro (15 miljard Bef). Mogelijkheid tot huren van redersateliers en locaties voor visverwerkende bedrijven.

Robert Coelus:

'Windmolenparken horen tegenwind te krijgen.'

Project C-Power: 'Artist impression' van de zichtbaarheid vanuit Oostende van de windmolens op de Wenduine-bank.

In het eerstvolgende nummer van het tijdschrift van de *Vrienden van het Oostendse Noordzeeaquarium* komt een lange tekst over de windmolenparken. Het is de pennenvrucht van Robert Coelus, de alom aanwezige voorzitter van die club.

Voor ons was het aanleiding om Coelus ook eens in HVB stoom te laten afblazen: pro of contra de windmolenparken!

IK STEEK DE deur open van het vissershuisje waarin Coelus zijn ongeëvenaarde schelpencollectie herbergt en hij heft prompt het lied aan:

*'Daarbij die molen,
die mooie molen,
daar woont een meisje waar ik
zoveel van hou.'*

Deze vlieger zal in elk geval niet opgaan voor de windmolenparken in zee. Coelus: *'Nee, met romantiek hebben die dingen niets te maken. De molen van de 21ste*

eeuw is een paal van 100 meter hoog, met drie metalen wieken. Elk van die molens heeft een turbine die twee tot 2,5 megawatt elektriciteit levert. Da's niet niks, want 1 megawatt is 1 miljoen watt. Mochten er zo'n duizendtal geplaatst worden dan zouden ze België van 10% van de huidige energiebehoefte voorzien. Overigens ligt het in de bedoeling van de producenten om later nog grotere masten te planten met een rotordiameter van 112 meter. Zij

zullen elk 5 megawatt kunnen leveren.'

En het is van moeten, want er zijn Europese richtlijnen uitgevaardigd die bepalen dat elk land een bepaald percentage van zijn energie uit hernieuwbare bronnen moet halen. *'Tegen 2004 moet minstens drie procent van het Belgische elektriciteitsverbruik "groen" zijn en tegen 2010 minstens 5%. Ja, er is inderdaad haast bij. In principe zouden deze hernieuwbare bronnen ook gezocht kunnen worden met andere technieken: waterkracht, biomassa, aardwarmte, zonne-energie enzovoort, maar dat zijn allemaal nog experimentele zaken. Volgens professor Luc Dewilde van de VUB zal het nog een paar generaties duren vooraleer de wind moet plaats*

Nabootsing van het windmolenpark 'Seanergy' gezien vanuit Het Zoute bij helder weer. Volgens de initiatiefnemers zouden de masten in de kleur van de zee geschilderd worden, waardoor ze nog minder zichtbaar worden dan ze op de foto zijn.

ruimen voor andere hernieuwbare bronnen.'

Waarom is dat eigenlijk nodig? Voldoen de oude energiebronnen niet meer? 'De uitstoot van CO2-gassen is in onze moderne wereld zeer hoog en dat veroorzaakt wellicht het broeikas effect. Die CO2-uitstoot moet drastisch vermindert worden. Fossiele brandstoffen (steenkool, gas, olie) zijn de boosdoeners die CO2 afgeven. Vervangen door kernenergie? Neen, want daar blijven we dan weer met een berg radioactief afval zitten. Windmolens vormen dus inderdaad een alternatief.'

En dus zetten we die dingen op zee? Robert Coelus: 'Wel, drie verschillende projectontwikkelaars (zie kadertje) hebben alvast hun oog op de zee laten vallen. Dat is ook logisch, want daar is er het meeste wind. Ze hebben bij staatssecretaris Olivier Deleuze een vergunning aangevraagd op zee windmolenparken uit te baten.'
'Als ze alle drie hun slag thuis halen dan komen er 140 windmolens

voor onze kust, met een totale capaciteit van 300 megawatt. Maar het zal daar in geen geval bij blijven, want de aanvragers willen

De kandidaat-windmolenparkbouwers

1. SEANERGIE

partners: Electrabel, SPE en baggerwerken Jan De Nul. Plaats: ten noorden van de Vlakte van de Raan, zandbank voor Knokke. 50 molens van 2 megawatt, op 12,5 km van het vasteland.

2. C-POWER

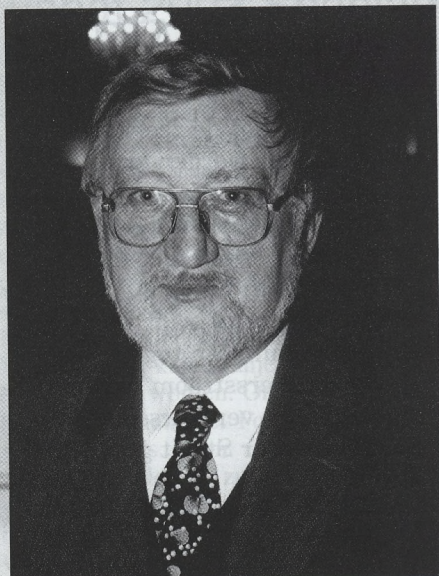
Partners: Interelectra, baggerwerken Dredging International en Turbowinds. Plaats: Wenduinebank voor Bredene en De haan. 50 molens van 2 mw, op 6 km van het vasteland.

3. FINA-EOLIA

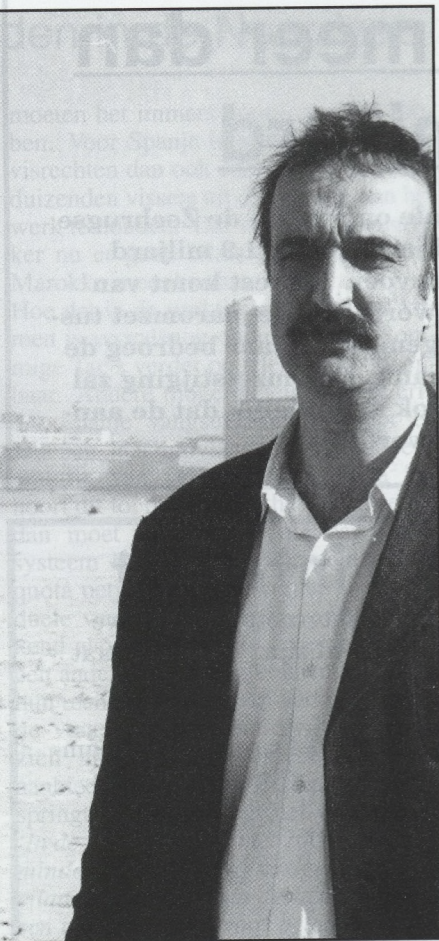
Partners: Totalfina en Elf. Plaats: ten noorden van Zeebrugge, naast de pijpleiding van Statoil. 40 molens van 2,5 mw.

concessies krijgen voor grotere gebieden om er later hun parken te kunnen uitbreiden. En het gaat hier over machtige mensen hoor. Het gaat om leverniciers van elektriciteit! Ook de grote baggeraars zijn van de partij en zelfs de oliemaatschappijen.'

Hoe zal zo'n park er dan uitzien? 'Ze zullen ettelijke vierkante kilometers in belag nemen. Bij C-Power is dat bijvoorbeeld 22 km², dat in een later stadium 50 km² zal worden. Ik heb daar verder nog persoonlijke bedenkingen bij. Als de wind goed zit (en vooral de winst goed zit) zal niets die mannen tegenhouden om nog meer zee in te palmen. Vergeet niet dat dit gebieden worden waar geen enkele scheepvaart meer toegelaten is, laat staan een kustvisserij. Dat zou ook niet meer kunnen, want stel je voor dat een schip een van die torens raakt, stel je voor dat een tankschip van koers geraakt en zich op zo'n toren te pletter vaart. Denk maar eens aan wat in Bretagne gebeurde. Na de

Robert Coelus, ere-schoolhoofd van Ibis, verklaart zich tot een fervent tegenstander van de windmolenparken in zee. (foto gw)

Staatssecretaris Deleuze: De regering moet van Europa de "groene" energie bevorderen. (foto gw)

ramp met de Amoco Cadiz heeft het tien jaar geduurd vooraleer het eerste krabbetje gezien werd op het strand van Portsal. '

In elk geval is het voor Coelus voldoende om aan de alarmbel te trekken: 'Onze vereniging draagt het vrijwaren van het mariene milieu hoog in het vaandel. Daarom hebben we tegen die projecten een bezwaarschrift ingediend.'

Coelus staat met zijn bedenkingen niet alleen. De windmolens krijgen nogal wat tegenwind. 'Eerst moet je weten dat Wallonië noch Brussel meedoen aan het plaatsen van windmolens in hun gewesten. Wallonië plaatst windmolens in Senegal. Dat gebeurt in samenwerking met Canada en op die manier ontsnapt de deelstaat aan de verplichting om er zelf te bouwen. Ook Brussel doet zoiets. Brussel koopt windenergie in Ierland om er de metro mee te bevoorraden. Die windmolenparken komen er alleen in Vlaanderen!'

Gaat Coelus de flamingantische toer op? 'Bah neen. Het verzet

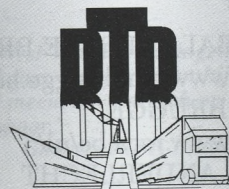
komt uit veel verschillende hoeken en kanten. De provincie Zeeland en een aantal Zeeuws-Vlaamse gemeenten hebben bezwaren tegen de plannen voor de bouw van zo'n park op de Vlakte van de Raan. Hun argumenten: horizonvervuiling en een mogelijke aantasting van de fauna. De Rederscentrale is voor een beperkt aantal windmolens, waaraan compensaties verbonden worden voor de visserij. In het zog daarvan heeft ook de Provinciale Visserijcommissie, de Nieuwpoortse visserijcommissie en de Bijzondere Raadgevende Commissie Visserij vergelijkbare standpunten geventileerd. In de Provincieraad zijn zelfs nogal wat raadsleden te vinden die volledig tegen het project zijn.'

Kunnen compensaties het project aanvaardbaar maken? Coelus: 'Dat is nog maar de vraag. Het zal zeker niet bij dat ene park blijven. Stel dat het milieu inderdaad geschaad wordt? Welk bedrag moet men daarop kleven? En vervolgens: wie zal die poen uiteindelijk krijgen? Zullen de

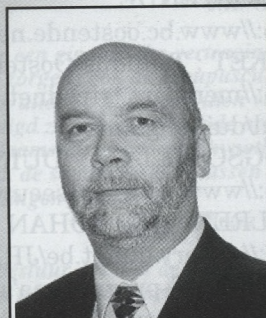
matrozen daar iets van zien? Hoeveel zullen aquaculturisten moeten ophoesten om die windmolenparken te gebruiken om er bijvoorbeeld mosselen te kweken? Er is daar allemaal veel te weinig onderzoek naar gebeurd. Dat zijn allemaal vragen, waar we nog geen antwoord op gehoord hebben.' (fv)

Over windenergie verchenen interessante artikels in De Grote Rede 1/2001, uitgegeven door het VLIZ (Windenergie en visserij - verzoenbare activiteiten? van L. Dewilde en in 'Vis en visie' van het Departement Zeevisserij van het CLO: 'Vechten tegen windmolens' van R. De Clerck.

ZEEVISSERS - VISBEWERKERS -
HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN
EN BINNENSCHIPPERS
VOOR AL UW PROBLEMEN
WENDT U TOT DE

Federaal secretaris zeevisserij

ZEEMANSBOND
ABVV

OOSTENDE - VEURNE -
DIKSMUIDE

Jules Pourquaeetstraat 27

Oostende

Tel.: 059/55 60 85

Fax: 059/70 51 33

E-mail: btb2oostende@belgacom.net

BRUGGE

HEISTSTRAAT 3

Zeebrugge

Tel.: 050/54 47 15

Fax: 050/54 42 53

E-mail: btbzee@pi.be

Omzet ZV meer dan twee miljard

Eind november bedroeg de totale omzet van de Zeebrugse Visveiling al meer dan twee miljard frank. 1,9 miljard daarvan is afkomstig van de aanvoer. De rest komt van andere activiteiten. Verwacht wordt dat de jaaromzet tussen de 2,2 en 2,3 miljard zal liggen. Vorig jaar bedroeg de totale besomming 1,9 miljard frank. De omzetstijging zal rond de 15% liggen. Het is nu ook al duidelijk dat de aanvoer van vorig jaar overstegen wordt.

Gevist met ons internet

Regelmatig geeft dit blad websites op het internet, waarvan we vermoeden dat onze lezers erin geïnteresseerd zijn. Vandaag gaat onze webmaster de sportieve toer op.

<http://www.cerclebrugge.be/> & <http://users.belgacom.net/vancampe/>

VOETBAL : CERCLE BRUGGE & Fanclub

<http://www.clubbrugge.be/>

CLUB BRUGGE

<http://www.rsca.be/nl/>

RSCA - ANDERLECHT

<http://www.kvo.be/voetbal/default.htm>

KV OOSTENDE

<http://www.bc.oostende.net/>

BASKET : Telindus Oostende

<http://members.tripodnet.nl/duinengalm/> <<http://members.tripodnet.nl/duinengalm/>>

BOOGSCHieten : "DUINENGALM" te Heist aan Zee

<http://www.johanmuseeuw.com/>

WIELRENNEN : JOHAN MUSEEUW

<http://gallery.uunet.be/JP.Vanruten/free.htm>

FREEWARE-programma's : links

<http://www.geocities.com/happymaker4all/> & <http://www.lachjekrom.com/> HUMOR

<http://www.carnavalheist.be/>

CARNAVALGEBEUREN HEIST AAN ZEE 2002 (en hup met de beentjes !) 09-12/02/02

Onderzoeksraad

UITSPRAKEN

Tijdens de zitting van de onderzoeksraad voor de zeevaart van 12 november werden enkele zaken afgerond.

Schipper *Bart De Waegenaere* (Z 59 *Gudrun*) werd drie dagen geschorst omdat hij op 20 december van vorig jaar betrappt werd toen hij dertig minuten tegen de algemene verkeersstroom van de SW-lane van het verkeersscheidingssteilsen Dover Strait gevaren heeft.

Opmerkenwaard is verder de uitspraak van de Raad met betrekking tot het ongeval op 6 juni 2000 waarbij de Z 98 *Op hoop van zegen* in aanvaring kwam met het Noorse motorschip *Alutrans*.

'Een navigatiebrug onbemand achterlaten is in alle omstandigheden verboden, maar dit verbod verwaarlozen in een druk loods-vaarwater tussen de Steenbanken en de Schouwenbank (op 10 mijl van de monding van de Schelde), terwijl men visueel op amper 3/4 mijl een ander schip waarneemt waarvoor men moet uitwijken, is totaal onverantwoord en getuigt van bijzonder slecht zeemansschap.'

Wachtsman *Patrick Deley* van de Z 98 werd dan ook veroordeeld omdat hij de brug verlaten heeft. Hij mag gedurende 15 dagen geen wacht meer lopen. *'Evenwel mag Patrick DELEY gedurende deze periode blijven varen als motorist op Belgische vissersvaartuigen, zonder evenwel dek/brugwachten te mogen lopen.'* (rc)

N.V. HOSTYN

De zaak langs de Belgische kust waar de visserij terecht kan voor alle sanitaire en verwarmingsproblemen

Voor een vlugge bediening!

Fortstraat 27, Oostende - Bruggelaan 12, Bredene

Tel.: 059 / 32 31 80 - Fax: 059 / 32 47 28

Vanaf 2003 Spanjaarden in de Noordzee

Bij de toetreding van Spanje en Portugal tot de Europese Gemeenschap begin 1986 (1), werd vastgelegd dat de Iberische vissers vanaf 1 januari 2003 toegang zouden krijgen tot de Noordzee. Het is nog één jaar wachten op die datum. Toevallig neemt Spanje de volgende zes maanden het EU-voorzitterschap van België over.

In het kader van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid kan Spanje niet over het hoofd gezien worden. Ongetwijfeld zal het land, samen met Portugal, nieuwe verdeelsleutels eisen voor de Noordzeetacs en zullen de zuiderse vissers er eigen quota krijgen. Er staan dan ook bijzonder moeilijke onderhandelingen voor de deur.

Over de verdeelsleutels die vandaag in de EU-visserij toegepast worden, is destijds ook al zeven jaar hardnekkig gediscussieerd. Uiteindelijk werden verhoudingen vastgelegd die gebaseerd zijn op historische vangsten in de Noordzee. Op dergelijke vangsten kunnen Spanje en Portugal zich evenwel niet beroepen, tenzij ze heel ver in de geschiedenis teruggrijpen.

De lidstaten zullen, tegenover dat zuiderse geweld, ongetwijfeld ook bescherming zoeken in de *Sea Convention*, die bepaalt dat kuststaten in hun exclusieve economische zones (2) jaarlijks TAC's moten vastleggen.

Daarenboven lezen we in het Groenboek van EU-commissaris Fischler: 'Wijziging van de regeling voor de 6 tot 12-mijlszone zou het sinds jaren bestaande evenwicht in het beleid verbreken.' (deel 1, p. 32).

De zuiderlingen alleen laten vissen op ongequoteerde soorten? Daar loopt niemand in, want ook in Spanje weten ze dat alle commerciële interessante soorten in quota gevat zijn.

Ondanks de grote afstand hecht de Spaanse overheid veel belang aan visrechten in de Noordzee. Arme Spaanse deelstaten als Galicië en Andalusië

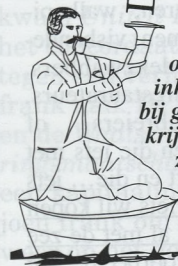
moeten het immers vooral van vis hebben. Voor Spanje is uitbreiding van de visrechten dan ook een middel om tienduizenden vissers uit die streken aan het werk te houden. Dat is des te belangrijker nu er geen bilateraal akkoord met Marokko meer bestaat.

Hoe dat in de praktijk tot stand zal komen is vooralsnog onduidelijk. Sommige Tac's verder opdelen lijkt ondoenbaar. Andere mogelijkheid bestaat erin dat Spanje vangstrechten opkoopt en schepen laat omvlaggen. Binnen een praktijk van verhandelbare quota behoort dit tot de mogelijkheden. Hoe het dan moet in lidstaten die een ander systeem hanteren (bijvoorbeeld als de quota netjes verdeeld werden in individuele vangstcontingenten, gratis toegekend aan een beperkte groep reders) is een andere vraag. Zij kunnen eventueel hun rechten verkopen of verhuren, maar de vraagprijs doet ons twijfelen of er zich nieuwe geïnteresseerden zullen aanbieden... tenzij de EU financieel bijspringt. Daarover zegt het Groenboek: 'In de periode tot en met 2006 komen de minder welvarende kustgebieden en eilanden in de EU via de structuurfondsen in aanmerking voor belangrijke bijstandsprogramma's in het kader van Doelstelling 1 (...) Deze programma's hebben betrekking op het grootste gedeelte van de kustgebieden en eilanden van Portugal, Spanje, Italië en Griekenland. In andere gebieden kan bijstand worden verleend in het kader van Doelstelling 2 (gebieden met herstructureringsproblemen), o.a.; gericht op gebieden die afhankelijk zijn van de visserij en in moeilijkheden verkeren.' (Deel 1, p.18) (gw)

(1) Over de intrede van Spanje en Portugal tot de Europese visserijsector publiceerde dit blad: 'Spaanse vissers halen hun slag thuis' in HVB VII/1991 'Spaanse vloot krijgt toegang tot alle Europese wateren' in HVB IV/1994; 'Rederscentrale wil Spaanse vissers uit de Noordzee weghouden' in HVB XI/1997 en 'Spanje zendt zijn vissers uit' in HVB II/1998.

(2) Wat het begrip *Exclusieve Economische Zone* voor België inhoudt, vindt u in HVB II/1998, p. 27.

De citaten

'27% van alle kinderen op het Amerikaanse platteland gaat 's avonds met honger naar bed! En dat noemen ze een welvaartaar! Mijn dochter heeft vijf parttime-jobs nodig om aan één volwaardig inkomen te geraken, en bij geen enkele werkgever krijgt ze iets van sociale zekerheid of gezondheidszorg.'

C. Chute in Humo.

'Om de regering Lumumba te ondermijnen gebruikte de toenmalige Belgische regering geheime fondsen, waarvan sommige (...) niet door het parlement werden goedgekeurd. Het rekenhof stond voor aap. (...) Wijlen koning Boudewijn krijgt eveneens rake tikken op de vingers. Zo stelt het eindrapport dat (...) het staatshoofd eigen handelingen heeft gesteld. Bovendien heeft de commissie vastgesteld dat het staatshoofd belangrijke informatie heeft bekomen, en daar waarschijnlijk de regering niet over heeft ingelicht.'

De Morgen.

'Onze West-Vlaamse veilingen zijn (...) niet elkaars concurrent en hij die het anders meent bevindt zich op een verkeerd spoor.'

Gouverneur P. Breyne in de RC.

'In deze wereld gaan de dwaasheden van de rijken door voor wijze uitspraken.'

J.K. Galbraith.

'(Voor een gigantische verdragingsmachine zorgen) ook de groupuscules die zich in alles en nog wat willen vertegenwoordigen zien en hierdoor de opstart van het Vlaams Visserijcomité hypothekeren, en o.a. de samenwerking tussen de drie visveilingen blokkeren.'

Ivan Victor in de RC.

'Elk bestuur dat niet de ganse bevolking inclusief is geen waarachtig bestuur.'

Jean-Paul Sartre.

'Bedreigingen zijn het imago van het beroep en de overbevissing. Deze gegevens zijn voldoende bekend.'

Manu Desutter in de RC.

'Het eenvoudige is niet altijd het beste, maar het beste is altijd eenvoudig, onze eenvoud kan onze grootste rijkdom zijn, zowel als onze veelheid de grootste armoede. De werkelijk grote dingen zijn altijd zeer stil.'

Tessenov.

'Het beroep van visser is het gevaarlijkste ter wereld en staat met ruime voorgrond aan de leiding van de statistieken in de arbeidsongevallenadministraties van de diverse visserijlanden. Overal. Dit klassement en de onmacht-onwil om er iets aan te doen ligt aan de basis van het "slecht" imago. Een moeder geeft haar kind niet graag uit handen als ze er niet zeker van is dat het afdoend beschermd is tegen gevaren (...)'

Michel Claes in de RC.

BEMA
doet het!

Alle industriële en scheepsherstellingen-
mekaniek en plaatwerk.

H. Baelskaai 22, 8400 Oostende.

tel./fax: 059 / 33 22 15.

GSM JOHAN (0477) 31 54 15 - GSM LUDO (0477) 33 54 35.

United Foods-Captain Byrd failliet

HET BREDENSE VISVERWERKENDE bedrijf *United Foods Oostende NV*, met als bekendste merknaam 'Captain Byrd', is op 10 december failliet verklaard. Tien dagen later onderging het zusterbedrijf in Heppignies hetzelfde lot. Aan de Elisabethlaan in Bredene was de laatste maanden, behalve wat verwerking van sprout en productie van marinades, geen enkele activiteit meer. De gebouwen met een bedrijfsoppervlakte van 18.000 vierkante meter staan er al een paar jaar grotendeels onbenut bij.

HET BEDRIJF ONTSTOND uit een bescheiden sproutfabriek in de 19de eeuw. In 1972 greep een fusie plaats met o.a. Globus uit Denderleeuw en Olma uit Antwerpen. United Foods centraliseerde alle activiteiten aan de Elisabethlaan in Bredene in 1985. Het bedrijf was gespecialiseerd in visbereidingen en aanmaak van conserven waarbij de verwerking van krab toonaangevend was. De onderneming was in die jaren goed voor 120 arbeidsplaatsen en een omzet van 700 miljoen frank. In de periode 1989-91 werd nog aanzienlijk geïnvesteerd in Bredene. De verbouwing van de kantoren aan de straatzijde, de vernieuwing van de productiehallen, installatie van een diepvrieskamer en aankoop van machines vergden ruim 200 miljoen frank. In het kader van de expansiepoli-

tiek participeerde United Foods in 1991 in twee joint-ventures in Chili voor de productie van ingemaakte schaaldieren. Daarna volgden enkele moeilijke jaren. In 1991 bedroeg de omzet nog 578 miljoen frank. In 1993 kwamen de aandelen van United Foods in handen van ene Alain Di Duca, een Belgische Italiaan met managementvennootschappen in Luxemburg, gespecialiseerd in probleembedrijven. In 1997 ontstond de nieuwe vennootschap C.B.H. (*Captain Byrd Heppignies*, later gewijzigd in *United Foods NV*) opgericht met de bedoeling de productie over te hevelen naar Wallonië. Bij de 55 personeelsleden zorgde dit nieuws voor beroering. Enkele maanden later waren er dan weer gesprekken over nieuwe investeringen in Bredene, maar daar is niets van in huis gekomen.

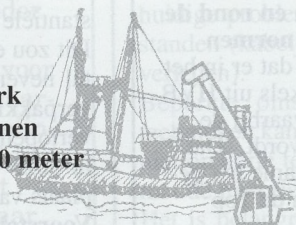
De aandeelhouders voerden gewoon verder hun plannen uit. Op 11 mei 2000 werd in Heppignies nabij Fleurus een nieuwe productie-eenheid geopend, een investering van 240 miljoen met heel veel overheidsgeld. De Waalse gewestelijke investeringsmaatschappij SRIW stapte in het kapitaal en Sambrinvest stond een lening toe. United Foods genoot ook regionale en Europese investeringssteun. In de nieuwe vestiging ontstonden 60 arbeidsplaatsen. Volgens het businessplan moest de omzet in 2001 één miljard frank bedragen. In Bredene bleef enkel de verwerking van haringproducten behouden. Officieel werkten er de laatste maanden nog 20 arbeiders en drie bedienden.

In maart dit jaar vroeg en bekwam *United Foods Heppignies* het concordaat. Het bedrijf keek tegen een verlies van 80 miljoen frank aan. De groep *Floridienne* en de *Waalse regionale investeringsmaatschappij* zorgden voor een kapitaalinjectie van acht miljoen frank om de onderneming weer op het goede spoor te helpen. De Luxemburgse holding en meerderheidsaandeelhouder *Euro M&F* bracht 20 miljoen frank vers kapitaal aan. Het heeft allemaal niet gebaat. (gw)

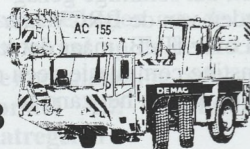

Op 16 december overleed Madeleine Hoorelbeke, echtgenote van reder-op-rust Lucien Verleene. Haar zonen Marnix en Alain reden ook vandaag nog de O 369 uit en tot op het einde van haar leven bleef Madeleine nauw bij de uitbating betrokken. Onder massale belangstelling greep op 22 december in Bredene de begrafenisplechtigheid plaats.

Scheepsherstelling
Afwerking nieuwbouw
Metaalkonstruktie
Draai-, frees- en schaaferwerk
Verhuur telescopische kranen
tot 80 ton, giek lengte tot 70 meter

Bureel - werkplaatsen:
Boomkorstraat 6/8 - 8380 Zeebrugge
Werfkaai 9-11 (vissershaven)
Tel. 050/ 54 45 41 - Fax 050/ 54 58 37
24 u / 24 u **GSM 0477-41.20.93**

Verheye Joël

n.v.

Visveilingen onder n beheer?

DE BIJZONDERE RAADGEVENDE Commissie Visserij (BRCV) organiseerde op 6 april 2001 een informatievergadering waarop prof. Hans Crijns van de Vlerick Leuven Gent Management School zijn strategisch plan "Een toekomst voor de Belgische Visserij" toelichtte. De opdracht voor de studie kwam van minister Gabriëls, toen nog verantwoordelijk voor de visserij. Op de infovergadering werden de leden van de commissie, alle rederijen en visverwerkende bedrijven uitgenodigd. Intussen heeft de commissie twee besprekingen gewijd aan de reacties op de conclusies en beleidsvoorstellen in de studie van Crijns. In het oog springt wel de uitspraak om de drie visveilingen onder één beheer te brengen. Is dat een utopisch voorstel of wordt daar inderdaad een 'denkpiste' gelanceerd om de drie Belgische veilingen uiteindelijk in handen van de ZV terecht te laten komen? In elk geval gaat het voorstel van de BRCV verder dan de beleidsvoorwaarden die Crijns naar voor schuift. De professor adviseert alleen maar om de samenwerking tussen de Belgische visveilingen te stimuleren, met inbegrip van de simultaan georganiseerde verkoop.

Voorstel 1: Onderzoek naar het op-richten van een investeringsmaatschappij voor de sector

De commissie is van mening dat een investeringsmaatschappij een zeer nuttig instrument kan zijn, daar stimulansen worden gegeven aan de instap van jonge vissers en het de opvolgingsproblemen in de visserij kan helpen oplossen. Niet alleen voor de kapitaalsvorming bij jonge starters kan dergelijk instrument hulp bieden, maar ook bij nevenbedrijven zou het een belangrijke rol kunnen spelen.

Volgens sommigen wordt in de studie volledig voorbijgegaan aan de *sub-sectoren handel en visbewerkende en -verwerkende nijverheid*. Zij beschouwen de uitbouw van een degelijke verwerking van primordiaal belang voor de toekomst van de visserij.

Voorstel 2: Groepsbeheer

De commissie moet vaststellen dat dit voorstel zowel voor- als tegenstanders heeft.

De voorstanders voeren aan dat men beter planmatig zal kunnen vissen, hetgeen het rendement van de vaartuigen

zal verbeteren (afschaffen van de dagplafonds in combinatie met minder vaartdagen). De toewijzing van een deelquotum biedt grotere financiële garanties.

De tegenstanders vrezen een concentratie in een beperkt aantal vaartuigen en vinden het toewijzen van een deelquotum op basis van historische vangsten van de laatste drie jaren niet correct.

Er wordt op gewezen dat het beheer van het systeem, zoals in ons land wordt gehanteerd, dank zij de inspanningen van de quotacommissie, behoorlijk werkt. Alleszins moet volgens de commissie worden voorkomen dat diegene die niet in de groep zit, minder goed gaat functioneren. De instap moet gebeuren op basis van vrijwilligheid. Het alternatief systeem moet in een beperkt proefproject worden uitgetest en voor- en nade-

len afwegen.

De commissie blijft gekant tegen individueel verhandelbare quota en meent dat het groepsbeheer daar geen afbreuk mag aan doen. Zij verwijst naar een aantal voorbeelden waar de quota in handen zijn van enkele kapitaalkrachtige investeerders, die met de sector als dusdanig geen uitstaans hebben en die hun visrechten verhuren. Zij benadrukt dat het deelquotum niet aan een visvergunning moet gekoppeld zijn.

Voorstel 3: Aanpassing van het systeem van de visvergunningen

De commissie staat zeer sceptisch tegenover een systeem van individueel verhandelbare vergunningen.

Voorstel 4: Behouden en verscherpen van economische band

De commissie is voorstander hiervan, maar stelt vast dat de huidige gehanteerde parameters ontoereikend zijn.

Voorstel 5: Invoeren van een milieu-index per vaartuig

Daar de milieuaspecten aan belang winnen vindt de commissie dit een goed idee. Zij acht het opportuun om de verschillende visserijtechnieken te catalogeren vermits de druk op de boomkorvisserij zo al groot genoeg is. Zij wijst erop dat sommige vismethodes, hoewel zij als ecologisch worden, bestempeld, op bepaald vlak bijzonder destructief kunnen zijn.

Voorstel 6: Creëren van sectorclusters (samenwerkingsverbanden)

De commissie is ontegensprekelijk voorstander van een globale maritieme cluster. Alle partijen, van reders tot verwerkende bedrijven, moeten overtuigd worden van het gezamenlijk belang. Zij is van mening dat, gelet op hun eigenheid, de drie bestaande visveilingen qua locatie kunnen blijven bestaan. Op het vlak van de uitbating- en veilkosten, die in ons land hoger liggen dan in de buurlanden, zou een gemeenschappelijk beheer van de drie inplantingen een substantiële besparing kunnen opleveren. Dit zou er ook voor zorgen dat een aantal nevenactiviteiten, zoals verwerking, verpakking e.d. meer gestructureerd verlopen en dat de toegevoegde waarde in onze veilingen wordt gerealiseerd in plaats van in het buitenland.

Voorstel 7: Opzetten van monitoring- en beheerscontrolesysteem

Het is duidelijk dat de sector nood heeft aan een constant en accuraat systeem om alle informatie m.b.t. de sector te verzamelen en op te volgen. Dit moet toelaten sneller in te spelen op wijzi-

Deze Commissie is een lobby

De BRCV is geen *onafhankelijke* instantie die een *objectief advies* geeft aan de regering. Evenmin is het een soort 'raad van wijzen'. Het is wél een van de vele kanalen waarlangs de sectortop regeringsbeslissingen in haar voordeel probeert om te buigen. Vandaar ook dat de BRCV sommige zaken uit de Crijnsstudie benadrukt en andere verdonkeremaant.

Dat het BRCV geen objectiviteit nastreeft blijkt bijvoorbeeld ook uit het persoverzicht dat de raad uitgeeft en waarbij de inhoud van HVB stelselmatig dunner gemaakt wordt dan ze in werkelijkheid is. Zo wordt het HVB-'redactioneel' menig maal over het hoofd gezien en ook polemische artikels over de toekomst van de visserij (zoals bijvoorbeeld het zes bladzijden tellende 'Winst maken in de toekomst' in HVB XII / 2001) die voor het bedrijfsleven interessant zijn, blijven daarin onvermeld. **Elke objectieve waarnemer zal daarbij constateren dat de BRCV voor de andere tijdschriften in en rond de sector minder strenge normen hanteert.** Nog erger is dat er in het persoverzicht soms artikels uit HVB overgenomen worden waarbij de bron niet meegegeven wordt. Dat was verleden jaar met name het geval met 'Visbedrijven in de Top 5000'.

Wij begrijpen dat sommige gezaghebbende leden van de BRCV *niet te spreken* zijn over HVB, maar dat kan voor een ernstige commissie geen reden zijn om de kop in het zand te steken.

gende omstandigheden. Een vast steunpunt kan hierbij van nut zijn.

Voorstel 8: Opzetten van een steunpunt voor de Belgische visserij

De commissie is het hiermee eens voor zover dit een coördinerend en geen overlappend instrument wordt.

Voorstel 9: Defensieve maatregelen ten voordele van het groot segment

De commissie betuigt haar instemming met de voorgestelde maatregelen, uitzondering gemaakt voor de individuele verhandelbare quota. Ook zou de term 'groot segment' best vervangen worden door vlootsegment >221 kW.

Voorstel 10: Uitbouw van het klein segment

Voor de uitbouw van het klein segment is het essentieel dat de kustzone maximaal gevrijwaard blijft van allerlei hindernissen. Het herdefiniëren van de kustzone voor de diverse antropogene (d.i. door mensen teweeggebrachte) activiteiten kan voor problemen zorgen. Bovendien dringt zich dringend een maritiem ruimtelijk structuurplan voor de kustzone op.

Het individualiseren van de quota en personaliseren van de vergunning blij-

Deze tekst roept uiteraard vragen op

— vooral de reders (aanvoersector) willen blijkbaar liever dat alles alles bij het oude blijft.

— opvallend pleidooi voor de onaantastbaarheid van de boomkorvisserij

— over energie- en brandstofbesparende alternatieven wordt door de Commissie met geen woord gerept

— er wordt voorbijgegaan aan het feit dat een substantieel gedeelte van het 'nationaal quotum' in handen is van Nederlanders. Ze hebben dit verworven door betaling voor exuberante prijzen voor vaartuijen + licentie. Het gewin ging aan de gemeenschap voorbij (want kwam rechtstreeks in de zak van de verkopende reder terecht).

— er is minder aandacht voor andere elementen in de waardeketen (= vissector): vismijnverwerking/ groothandel-kleinhandel/ horeca-consument.

— merkwaardig: vraag naar accuraat systeem om alle informatie m.b.t. de sector te verzamelen nadat het Visserij-Informatiecentrum nog maar pas van de kaart werd veveegd. (gw)

Samenstelling Commissie

Voorzitter: Manu Desutter. Werkende leden (tussen haakjes de plaatsvervangende leden): **Rederscentrale** De Waegenaere E. (Corbisier L.), Hennaert N. (Depaape F.); (Corbisier L.), Nolle M. (Schiltz B.), Pieters L. (Vantorre L.); **Visnijverheid:** De Groote H. (Gerard P.), Gekiere R. (De Jonghe G.), Pieters G. (Meersman J.); **Visgroothandelaars** Van Den Broucke J. (Huyssseune J.); **Grossiers en invoerders** Boels J. (Van Den Abeele J.); **Ambulante handel** Bulté A. (Vermeesch D.), **ABVV** Dumarey G., (Kesteloot B.), Maurau A. (Rys P.), Opdelocht R. (Stadsbader A.), Vermote R. (Vandersteene F.), Victor I. (Wittevrongel A.); **ACV** Claes M. (Hugelier J.), Degand. (Janssens J.), De Smedt C. (Serie D.) Van Den Bosch J. (Vandenbussche J.); **ACLVB** De Muelenaere D. (De Bock A.); **Gecoöpteerd:** Vermandel P. (Bekaert M.); De Clerck R. (Maertens L.)

ven ook in dit segment niet aanvaardbaar.

Kustvisserij en toerisme zijn nauw met elkaar verbonden. Wellicht liggen hier nog een aantal mogelijkheden.

In de studie wordt nergens gewag gemaakt van de bedreiging voor de kustvisserij (mariene parken, windmolens, zandwinning, vogelreservaten). Een impactstudie is dringend nodig.

Voorstel 11: Aanpassing van de visserijtechniek

Daar de boomkorvisserij geregeld in het kader van de milieuproblematiek met de vinger wordt gewezen heeft de commissie twee jaar geleden een informatievergadering belegd over de effecten van de boomkorvisserij op het ecosysteem. Uit de studies blijkt dat de druk op de zeebodem te vergelijken is met de druk die wordt uitgeoefend door een volwassen persoon van ± 75 kg die over het strand loopt. Ook wat de bodemverstoring betreft kan worden vastgesteld dat deze vrij miniem is. de duurzaamheid van de sleepsporen, afhankelijk van het sedimenttype en hydrologische condities, en de penetratie van het vistuig vallen best mee. Dit neemt niet weg dat het biologisch leven wel degelijk wordt belast. De commissie acht het onaanvaardbaar dat de boomkorvisserij steeds door bepaalde kringen wordt geveiseerd. Deze visserij is niet verantwoordelijk voor de huidige problemen met bepaalde visstanden (kabeljauw, heek, haring in het verleden).

Beperkte omschakeling naar andere technieken kan worden overwogen doch niet op korte termijn, rekening houdend met de historiek van onze visquota.

Het is belangrijk dat verder onderzoek wordt verricht naar de verbetering der visserijmethoden om de negatieve impact, vooral op de bentische (= pelagische) populaties, te reduceren.

Voorstel 12: Kortetermijn-steunmaatregelen

De commissie verwijst naar de besprekingen die plaatsvinden in de *tripartietewerkgroep visserij*, waarbij wordt gezocht naar structurele maatregelen in het kader van de richtsnoeren voor steunmaatregelen in de visserij.

De bijzondere aandacht die door de sector sinds geruime tijd aan het bemanningsprobleem wordt geschonken moet dringend resulteren in wetgevende initiatieven ter verbetering van het statuut van de vissers en in structurele maatregelen ter ondersteuning en de leefbaarheid van de rederijen.

Nieuwjaarscadeau vergeten?!

Geef hem in extremis een cadeau!

Polemist ter zeevisserij

Flor Vandekerckhove

14,85 €

(Verzendingskosten inbegrepen)

Bon uitknippen en opsturen naar HVB, H. Baelskaai 12/1 te B-8400 Oostende. Faxen kan op 059 32 55 59.

Naam & voornaam

straat en nummer

postnummer en gemeente

(Desgevallend) BTW-nummer

Ik betaal nu nog niets, maar wacht tot het boek, samen met de rekening, thuisbezorgd wordt.

Redactie: Guido Walters

HET GEBEURDE

JAAR GELEDEN

Situering

De Beneluxlanden (België, Nederland en Luxemburg) sloten in juli 1950 in Oostende een akkoord over maatregelen ter liberalisering van de vishandel. Het visserij-protocol zou op 1 januari 1952 in werking treden. Twistpunt was de verschillende interpretatie van het akkoord. Nederland verweet België een obstructiepolitiek te voeren tegen de liberalisering. Als grootste Belgische bezwaar werd aangevoerd dat van Nederlandse zijde niet aan de voorwaarden voor de liberalisering werd voldaan. België stelde enkele scherpe

condities aan de invoer van visserijproducten. Ondermeer een beperking van het aantal grensplaatsen langs waar de invoer mocht gebeuren. Hierdoor werd het transport per spoor bemoeilijkt. België wilde ook vis onder de maat van 40 cm niet toelaten en het land wilde invoerformaliteiten voor import van vreemde vis. Dit laatste om te vermijden dat ons land overspoeld zou worden door Scandinavische vis die tijdens de doortocht de Nederlandse nationaliteit kreeg. Nederland stelde dan weer dat een liberalisering van de markt de opheffing van deze condities inhield aangezien zij het beginsel van de vrije handel in de weg staan.

Hierbij drukken wij de tekst af van het artikel zoals het op 4 januari 1952 verscheen. De redactie van het toenmalige "Het Nieuw Visserijblad" heeft ook de volgende weken op de frontpagina ruimte besteed aan de discussie over luik vrije vishandel in het Benelux-akkoord. Dat was het geval in de uitgaven van 18 en 25 januari 1952.

[Uit "Het Nieuw Visserijblad" van vrijdag]

Ophefmakend en onverwacht bes Nederland

Zal de Belgische regering zich

Woensdagavond is als een bom langs de Nederlandse en Belgische Radio een bericht uitgezonden, uitgaande van het Nederlands ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening, waarbij bekend gemaakt werd dat de handel in vis met België en Luxemburg vrijgegeven wordt. Verder meldt de mededeling:

"De Nederlandse regering weet dat van Belgische zijde tegen deze liberalisatie bezwaar bestaat, en dat de Belgische regering in afwachting van Nederlandse voorstellen tot opheffing van deze bezwaren, nog niet tot de uitvoering van het protocol van Oostende zou willen overgaan. Reeds heeft de Nederlandse regering doen blijken van haar bereidheid om aan de Belgische bezwaren tegemoet te komen. Zij meent echter dat de uitvoering van de overeenkomst van Oostende niet afhankelijk mag worden gesteld van een oplossing der Belgische bezwaren."

Deze mededeling betekent dat vanaf heden de uitvoer van alle visserijproducten naar Nederland vrij zal kunnen geschieden en dat Nederland meent te mogen eisen dat hetzelfde zou mogen geschieden naar België.

Betrouwbare inlichtingen laten ons toe te melden dat de Nederlanders onbepaald vergunningen voor de invoer van Belgische vis zullen ontvangen en dat de Belgische vaartuigen in alle Nederlandse havens hun vis, garnaal, sprong en ijle haring, zullen mogen verkopen en dit vanaf heden.

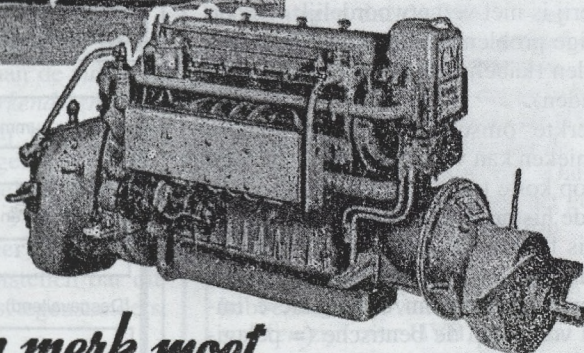
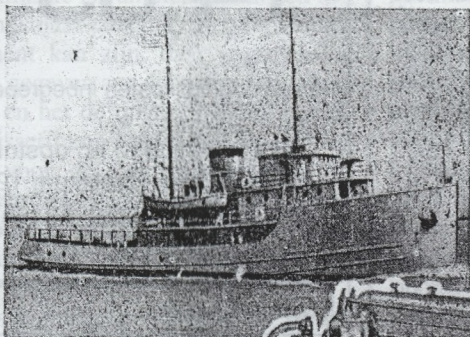
Dit besluit is des te onverwacht openbaar gemaakt, nadat de Belgische visserijmiddelen de verzeke- ring was gegeven, dat van vrijmaking op 1 Januari 1952 geen sprake zou zijn, zolang van Nederlandse zijde geen antwoord zou gegeven zijn op de grieven onlangs van Belgische zijde gemaakt.

Werkhuizen ANDRE BRUSSELLE

NIEUWPOORT

Kaai, 20
Tel. 714.92

OOSTENDE
Nieuwpoortsteenweg, 32
Tel. 231.53

*Een merk moet
een waarborg zijn*

Maakt de vishandel met België vrij

...dit manoeuvre laten beetnemen met de catastrophale gevolgen er aan verbonden?

Geen nadelige gevolgen voor de Nederlandse visserij

Voor Nederland heeft het openstellen van de Nederlandse grens voor Belgische visserijproducten geen schadelijk belang. De prijzen hiervan liggen doorgaans 30 t.h. hoger dan in Nederland.

Voor Nederland heeft het openstellen van de Belgische grens veel meer belang en betekent het voor de Belgische kust- en middenslagvisserij een doodsteek zo geen afdoende maatregelen genomen worden om deze te beschermen.

Het is te betreuren dat de Belgische Radio ook dergelijk bericht uitzond, zonder dat de minister van Verkeerswezen over de juiste toedracht van de zaak geraadpleegd werd.

Dergelijke mededeling, welke niet met de werkelijkheid overeenstemt, is onverantwoord te noemen.

Ondertussen hoopt de visserij dat Minister Seghers zich door dit manoeuvre van Nederlandse zijde niet zal laten misleiden en dat hij in elk ge-

val, vooraleer om het even welke toegeving te doen, er voor zal zorgen dat Nederlandse beloften, werkelijkheid zijn.

GEEN GRENZEN MOGEN OPEN ZONDER:

1. Het toelaten van het vissen in beider territoriale wateren.
 2. Het stopzetten van de pufvisserij in Nederland.
 3. Het toepassen in beider landen van de minimummaat der netmazen.
 4. Het in voege brengen van een stelsel waarbij de ingevoerde producten aan een invoerrecht onderworpen zijn, welke gelijk staat met het verschil in de bedrijfskosten tussen beide landen.
 5. Het regelen van de handel in beide landen.
- Alleen de oplossing van deze punten kan toelaten een werkelijke Benelux tot stand te zien komen. Al de rest zal de Belgische visserij en handel niet kunnen aanvaarden.

Sardinerie du Littoral
- OSTENDE -
VOUS PRÉSENTE

- CREVELLES d'Ostende
- SARDINES olive - grande saumure
- HARENGS saumure
- COLIN
- CHINOISARDS olive
- BOUCHETS
- FILETS de MAQUEREAUX olive - saumure
- THONS Cuit
- HOMARDS CP
- SPRA - olive - saumure
- SAUMON d'Al

en tous poissons.

In deze maandelijkse rubriek, gebaseerd op HVB van 1951 plaatsen we ook telkens advertenties die stammen uit die tijd.

De tekst-, taal en zetfouten die u in de tekst aanteft zijn helemaal voor rekening van het journaal van die tijd.

BRESKENS

Belgische aanvoer tilt vismijn naar recordbesomming

De Zeeuwse Visveiling Breskens NV zal voor 2001 een recordbesomming boeken. Op 7 december werd de kaap van 30 miljoen gulden (13,6 miljoen euro of 549 miljoen frank). Het jaar rond moet de omzet tussen de 31 en 32 miljoen gulden liggen.

Nooit eerder lag de besomming in Breskens zo hoog. Tot nog toe was 1995 het recordjaar met een omzet van 24,9 miljoen gulden. In het jaar 2000 werd een besomming van 23 miljoen gulden gehaald.

Volgens de directie is de stijging niet alleen toe te schrijven aan de hogere visprijzen, maar ook aan de aanzienlijke toename van de aanvoer. De stijgende aanvoer is voor een groot deel te danken aan aanlandingen van Belgische vaartuigen.

De Gemeentelijke Visveiling Breskens is sinds 1 januari 2000 geprivatiseerd en omgedoopt tot Zeeuwse Visveiling Breskens NV. De tweede verjaardag van de privatisering is meteen goed voor een nieuwe recordbesomming.

E-COMMERCE

Gofish.com opgedoekt

Het Amerikaanse dotcom-bedrijf Gofish.com ambieerde de grootste visverkoper op het internet te worden maar is uiteindelijk geflopt. De verkoop van visproducten via het internet ontwikkelde zich niet zoals gewenst. De website werd gesloten en de merknaam Gofish.com verkocht. De nieuwe eigenaar veranderde de naam weer in de oorspronkelijke bedrijfsnaam Seafax. Reeds voor het opstarten van Gofish leverde Seafax, bedrijfsinformatie en inlichtingen over de kredietwaardigheid van viskopers. In zijn databank zitten gegevens over duizenden Noord-Amerikaanse visbedrijven. Seafax kwam drie jaar geleden op het internet. Dagelijks kwam het visaanbod en de verkopen op het net. In 2000 veranderde de naam Seafax in Gofish.com dat ondertussen 110 werknemers telde en aankondigde

een kantoor te willen openen in Brussel. Het werd uiteindelijk Parijs, maar veel winst heeft de exploitatie van de database blijkbaar niet opgeleverd.

OOSTENDE

Geen verkoop meer op zaterdag in Oostende

Vanaf het nieuwe jaar wordt op zaterdagmorgen geen vis meer geveild in de Oostendse vismijn. De directie nam deze beslissing omdat de personeelskosten niet in verhouding staan met het aanbod en de besomming. Het zijn enkel de kustvissers die hun vangst op zaterdag aanvoeren. Ook in Zeebrugge is op zaterdagmorgen geen verkoop.

ZEEBRUGGE

Kerstverkoop

Op 21 december ging in de Zeebrugse Visveiling de jaarlijkse kerstveiling door. De opbrengst ging integraal naar de Lyons Club, die de gelden zal besteden aan lokale goede doelen.

De jaarlijkse kerstverkoop is een vaste waarde op de Zeebrugse Visveiling. Nogal wat kopers waren opgedaagd om de vis (die door reders zeer gul werd geschonken) tegen een ruime prijs aan te kopen.

De ZV was blij een bedrag van 81.200 BEF (= € 2.012,89) te kunnen schenken aan de Lyons Club.

Heel wat kleinere handelaars deden hun duit in het zakje, doch de grootste gulle aankopen kwamen van de firma's Carrefour en Paulus, die respectievelijk 31.000 BEF en 14.100 BEF neertelden. De Zeebrugse Visveiling van haar kant heeft een koperskaart voor het jaar 2002 weggeschonken. Door loting kwam deze koperskaart (t.w.v. 35.000 BEF = € 867,63) in handen van de Schelse Vishandel.

OOSTENDE

Visserijfeesten en Openhavendag op zaterdag 7 september 2002

De organisatoren van de Oostendse Visserijfeesten en de directie van het

Oostendse Havenbedrijf hebben hun krachten en middelen gebundeld om een grote maritieme organisatie op te zetten in het Oostendse havengebied. De 2de Oostendse Visserijfeesten en de 3de Openhavendag van het A.G. Haven Oostende gaan samen door op zaterdag 7 september 2002, de datum die reeds eerder was vastgelegd door de vzw Oostendse Visserijfeesten.

De vzw Oostendse Visserijfeesten zal het visserijluik uitbouwen rond hetzelfde parkoers van vorig jaar. Het A.G. Haven Oostende doet beroep op de havengebruikers voor de invulling van de site tussen de vismijn en de havengeul. Tijdens een bijeenkomst met medewerkers van beide organisaties werd de taakverdeling voor de Oostendse Visserijfeesten & Openhavendag reeds in grote lijnen vastgelegd.

URK

Visafslag volledig geprivatiseerd

Vanaf 1 januari 2002 is de NV Visafslag Urk volledig geprivatiseerd. De gemeenteraad heeft zich na een discussie die tien jaar aansleepte unaniem akkoord verklaard met de overdracht van de exploitatie aan de Beheerscoöperatie Visafslag Urk U.A. Het afslaggebouw blijft eigendom van de gemeente en wordt tot 2012 verhuurd voor 583.000 euro (23,5 miljoen frank) per jaar. Leden van de coöperatie zijn allemaal vaste aanvoerders in Urk. De coöperatie betaalde 953.000 euro (38 miljoen frank) voor 499 van de 500 aandelen. Eén prioriteitsaandeel gaat naar de nog op te richten Stichting Prioriteitsaandeel Visafslag Urk. De Vereniging van Visgroothandelaren van Urk is buiten de privatisering gehouden.

SKB - Life Saving Equipment nv

Maatschappelijke zetel:
Royerssluiskaai 48
B-2030 Antwerpen
Tel.: 03/ 231 36 48
Fax : 03/ 231 57 65

Afdeling Kust
H. Baelskaai 8A
B-8450 Oostende
Tel.: 059/ 32 28 25
Fax: 059/ 33 01 48

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakellichten - man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvlottten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac, Autoflug, Bombard, Avon, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKEND SERVICESTATION -

VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST: A. VAN DURME. TEL.: (059) 70 58 79.

Visbedrijven in de TOP 5000

Het financieel-economisch weekblad 'Trends' bracht opnieuw een rangschikking uit van de 5.000 (5.443) grootste Belgische bedrijven volgens toegevoegde waarde. Twintig bedrijven uit de vissector komen erin voor. Vorig jaar (gegevens 1999) waren het er nog 24. Een opvallende nieuwkomer is *Icemart* uit Middelkerke.

In ons overzicht voert *Pieters Visbedrijf* de lijst aan. In de Top 5000 staat de Brugse visverwerker op de 424ste plaats met een omzet van 5,6 miljard frank (139,5 miljoen euro) en een toegevoegde waarden van 872 miljoen frank (21,6 miljoen euro). Om de vergelijking met de gegevens van de vorige jaren overzichtelijk te houden hebben we ons nog voor een keer bij de frank gehouden. (gw)

JR	Plaats in TOP 5000	Toeg. waarde	Omzet in milj. bef	Expl. result. .mlj.bef	Netto winst/verlies	Cash flow	EV/VV .fin. onaf	Curr. ratio	Aant. pers.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1. Pieters Visbedrijf NV, Kolvestraat 4, 8000 Brugge - tel.: 050-45.85.85									
00	424	872	5.626	226	153	225	42,8	1,2	341
99	414	799	5.167	191	121	199	40,2	1,1	312
98	474	866	4.446	187	167	243	46,2	1,2	306
97	517	650	3.840	52	29	117	39,5	1,0	303
96	508	728	3.545	92	140	223	47,9	1,2	279
95	535	655	3.419	66	45	131	40,6	1,1	303
2. Morubel NV, Ankerstraat 2, 8400 Oostende - tel.: 059-32.28.68									
00	1.196	408	2.080	173	92	159	171,0	2,9	107
99	1.122	420	1.198	237	227	255	224,0	3,1	105
98	1.211	361	1.791	90	70	159	118,7	4,1	121
97	1.163	416	1.811	131	98	146	139,1	4,1	118
96	1.149	253	1.679	35	18	78	182,2	4,8	113
95	1.201	177	1.584	44	-113	-43	93,9	4,1	103
3. ATKA NV, Schoonmansveld 26, 2870 Puurs - tel.: 03-860.99.80									
00	1.986	126	1.258	25	0	34	11,7	1,1	39
99	2.009	129	1.126	25	1	36	13,1	1,1	43
98	1.729	143	1.253	33	4	45	13,3	1,0	41
97	1.886	120	1.081	29	0	39	14,4	1,1	31
96	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95	2.058	92	914	32	0	18	13,8	1,0	37
4. All-Freez NV, Industriezone Oude Bunders, 3630 Maasmechelen - tel.: 089-76.22.52									
00	3.578	115	657	25	16	36	21,3	1,1	49
99	3.471	95	622	21	13	22	21,0	1,1	43
98	3.813	105	537	27	15	36	17,4	1,1	42
97	4.219	83	448	12	5	19	20,1	1,2	41
96	3.901	93	467	14	5	22	20,4	1,2	43
95	4.084	79438	10	3	22	20,5	1,3	43	
5. Zeebrugse Visveiling NV, Noordzeestraat 201, 8380 Zeebrugge - tel.: 050-54.41.20									
00	1.168	103	2.127	11	3	34	43,0	1,5	67
99	1.107	95	2.014	4	2	35	44,9	1,2	60
98	1.091	102	1.992	6	1	33	33,1	0,9	65
97	1.117	89	1.828	5	0	19	31,3	0,9	57
6. Hottlet Frozen Foods NV, Heiveldekens 4, 2550 Kontich - tel.: 03-458.20.10									
00	1.926	102	1.309	76	6	14	23,7	1,2	9
99	1.747	95	1.295	70	7	11	23,2	1,2	10
98	2.026	46	1.080	13	2	5	21,9	1,2	8
97	2.228	89	896	58	12	18	34,5	1,3	8
96	2.232	60	838	40	5	11	28,9	1,3	8
95	2.224	54	834	8	2	12	27,5	1,3	9
7. Gadus NV, Toevluchtsweg 15A, 8620 St.-Joris-Nieuwpoort - tel.: 058-22.39.00									
00	1.690	94	1.481	17	5	16	20,4	1,1	31
99	1.617	75	1.411	11	4	23	21,1	1,1	-
98	-	-	1.176	13	6	25	24,6	1,1	-
97	1.908	88	1.068	7	0	13	25,5	1,1	32
96	-	-986	3-4	8	21,8	1,0	-	-	-
8. Galana Seafood NV, Vichtseweg 113-119, 8790 Waregem - tel.: 056-77.45.85									
00	2.222	88	1.108	34	9	37	27,3	1,4	16
99	2.888	64	764	249	30	26,3	1,3	12	
98	3.315	95	627	25	11	33	33,1	1,7	9
97	3.092	42	625	18	6	17	31,4	1,6	7
96	3.775	31	483	11	2	11	28,5	1,7	6

9. Gabriel SA, Rue de la Pisciculture 6, 4960 Belleaux-Ligneuville - tel.: 080-57.91.57

00	4.908	79	457	2	-10	8	25,7	0,8	46
99	4.006	141	533	17	2	17	28,5	0,9	53
98	3.255	101	637	20	2	18	29,4	0,8	57
97	3.354	92	574	17	2	19	29,9	1,1	49
96	3.086	101	592	20	2	28	34,3	0,9	47
95	3.382	96	532	19	1	19	31,8	0,8	47

10. Mar Products BVBA, Mariemontkaai 22, 1080 Brussel - tel.: 02-410.51.80

00	2.302	70	1.067	40	0	18	17,9	1,2	7
99	2.512	57	886	38	0	7	21,9	1,2	5
98	2.456	45	879	32	1	4	16,1	1,1	5
97	2.626	51	757	26	1	13	23,4	1,2	6
96	2.880	44	645	28	1	8	24,1	1,2	8
95	3.094	34	581	21	2	3	19,7	1,2	8

11. Huysseune Raphael BVBA, Vismijnstraat 30, 8380 Zeebrugge - tel.: 050-54.41.41

00	4.038	65	568	-26	-37	-18	-10,3	0,8	58
99	3.472	94	622	2	-6	8	5,4	0,9	64
98	3.367	101	618	2	-5	8	8,7	0,9	65
97	-	-	639	12	2	15	12,0	1,0	-
96	2.783	107	667	1	1	13	11,1	0,9	73
95	2.788	117	653	12	1	17	12,3	1,0	79

12. Verbiest NV, Kielsbroek 27, 2020 Antwerpen - tel.: 03-237.88.73

00	3.846	65	603	14	6	22	29,5	0,9	31
99	4.193	57	507	12	619	33,1	1,1	28	-
98	4.304	52	470	8	5	16	29,6	1,1	30
97	4.387	37	427	-1	-1	7	25,7	1,0	28
96	-	-	340	-1	1	5	26,7	1,0	-

13. Vandermaesen NV, Westlaan 313, 3550 Heusden-Zolder - tel.: 013-53.05.53

00	3.048	64	787	13	7	13	26,2	1,1	32
99	2.914	67	758	1711	18	24,4	1,0	32	-
98	2.810	51	750	-5	-7	3	14,0	1,0	30
97	2.934	50	664	5	1	8	23,2	1,0	28
96	2.840	50	654	5	4	12	15,5	1,0	33
95	3.131	46	576	-3	-5	4	19,3	0,9	33

14. De Jager NV, Kielsbroek 21, 2020 Antwerpen - tel.: 03-241.00.80

00	4.700	58	481	12	6	17	121,9	2,0	27
99	4.568	56	461	9	4	11	88,2	1,6	27
98	4.371	61	461	12	8	23	79,4	1,5	26
97	4.711	42	393	-2	-1	7	76,7	1,5	25

15. Paulus Henri & Zn NV, Ierse Zeestraat 2, 8380 Zeebrugge - tel.: 050-54.67.80

00	3.035	48	791	20	3	13	6,4	1,0	13
99	2.591	41	861	6	0	7	8,3	1,0	13
98	2.294	41	942	10	0	6	6,5	1,0	13
97	2.226	41	897	4	-1	14	3,7	1,0	13
96	3.162	29	579	12	2	6	6,1	1,0	5
95	3.882	21	464	4	1	5	5,9	1,0	4

16. Pittman Seafoods NV, Noordzeestraat 2, 8380 Zeebrugge - tel.: 050-55.14.58

00	3.626	39	646	12	0	13	13,5	1,2	8
99	3.435	46	629	30	12	18	14,1	1,1	7
98	3.777	29	544	17	6	10	16,7	1,2	5
97	4.072	32	465	5	5	8	18,3	1,2	3
96	4.448	26	404	14	5	8	14,2	1,2	3
95	-	21	293	9	3	4	11,6	1,1	-

17. Promaritimes BVBA, A. van Osslaan 1, 1120 Brussel - tel.: 02-264.98.40

00	5.073	36	440	4	2	5	20,2	1,1	23
99	4.762	35	437	3	1	4	21,4	1,1	24
98	-	-	408	0	3	6	20,6	1,1	-
97	4.852	29	378	1	0	4	14,8	1,1	24
96	-	-	283	0	-1	0	37,6	1,3	-

18. Maxi-Fish NV, M. Lemonnierlaan 175, 1000 Brussel - tel.: 02-502.53.12

00	5.115	35	436	13	4	8	141	1,1	14
99	5.055	28	406	4	1	9	16,5	1,1	15
98	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97	4.672	26	396	7	3	5	24,1	1,2	-
96	5.248	27	331	7	3	73	0,0	1,3	14
95	5.462	32	313	7	3	13	26,8	1,2	23

19. Thalassa Seafoods NV, Oudeleeuwenrui 12, 2000 Antwerpen - tel.: 03-226.16.90

00	3.151	31	758	16	3	5	13,6	1,1	6
99	3.365	36	643	21	7	13	14,4	1,1	-

20. Icemark, 8430 Middelkerke

00	5.001	26	448	12	7	9	2,9	1,0	7
99	-	-	257	-6	-8	-7	0,9	1	-

Verdwenen uit de TOP 5000:

Gabriel SC, Avenue de Norvège 1, 4960 Malmedy - tel.: 080-79.94.79

United Foods NV, Rue du Muturnia 299, 6220 Heppignies-Fleurus - tel.: 071-81.88.88

Seadco NV, Tervurenlaan 446, 1150 Brussel - tel.: 02-763.05.50
 Setraco NV, Stationsstraat 193, 8020 Oostkamp - tel.: 050-82.72.62
 Rederij De Zeespiegel BVBA, Kapellestraat 167, 8450 Bredene - tel.: 059-33.18.35

(1) boekjaar, valt niet altijd samen met kalenderjaar.

(2) Plaats in de Top 5000 op basis van de toegevoegde waarde.

(3) Toegevoegde waarde in miljoen frank.

(4) Omzet in miljoen frank.

(5) Courant exploitatieresultaat van het boekjaar (in miljoen frank), onafhankelijk van het financieel en/of buitengewoon resultaat.

(6) Netto winst of verlies (-) in miljoen frank na belastingen.

(7) Cashflow in miljoen frank.

(8) Verhouding eigen vermogen (EV) t.o.v. vreemd vermogen (VV), de ratio die de graad van financiële onafhankelijkheid toont. Hoe kleiner het cijfer, hoe groter het financieel risico.

(9) Current ratio (CR) of de verhouding tussen tegoeden op korte termijn en de kortetermijnschulden. Het cijfer toont de liquiditeit van de onderneming. Een CR gelijk of groter dan 1 wijst op een positief bedrijfskapitaal, d.w.z. dat de onderneming over liquide middelen beschikt. Is de CR kleiner dan 1 dan is er een negatief bedrijfskapitaal.

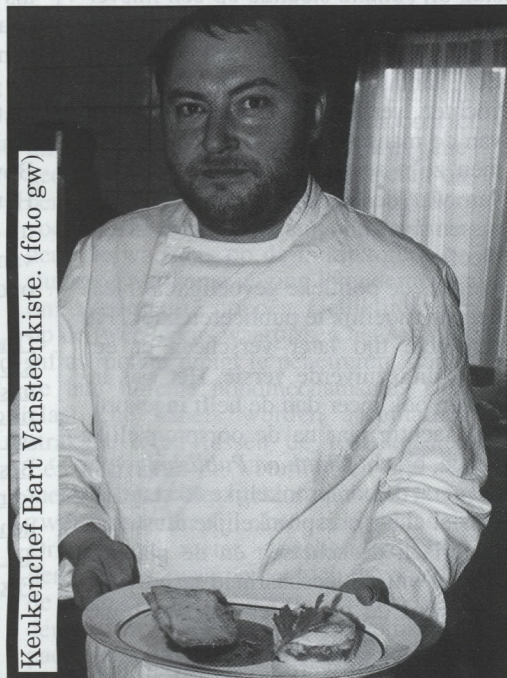
(10) Aantal personeelsleden.

Keukenchef Bart Vansteenkiste kookt lekkerst met (verse) schol

In de dorpskern van Houtave, ontstaan uit een van de oudste nederzettingen van het Brugse poldergebied, opende keukenchef Bart Vansteenkiste twaalf jaar geleden restaurant en kunstcentrum "De Roeschaert", een naam die verwijst naar de kwelduivel die de zeelieden aan wal zit af te wachten ('de roeschaard') en titel van de gelijknamige vissersroman van de Oostendse auteur Gaston Duribreux (1903-1986) uit 1943.

Chef Bart Vansteenkiste kwam onlangs als laureaat uit de 13de nationale horecawedstrijd van de Vlam. Voor de wedstrijd met de "vis van het jaar" schol liepen 76 recepten binnen. Vijf ervan werden weerhouden. De geselecteerde samenstellers mochten hun recept in de demonstratiekeuken op de Horeca Expo in de hallen van Flanders Expo te Gent bereiden en voorschotelen aan een vakjury, bestaande uit de voorzitters van de Belgische restaurantverenigingen. De gebraden pladijsmoot van Bart Vansteenkiste haalde het. De juryleden vonden zijn scholbereiding het lekkerste en origineelste gerecht. De laureaat hield er een diploma, een cheque van 50.000 frank, zijn gewicht in wijn, een gastronomisch diner in het Brusselse toprestaurant Comme chez Soi en enige bekendheid aan over. Zijn gouden raad: "Kijk uit voor verse schol."

De andere finalisten waren Peter Devos (Lindehof, Ruisselede), Dimitri Thange (Den Gouden Harynck, Brugge), Christian Lehane (Arts et Terroir, Ath) en Olivier Herbaux (L'Orangerie, Nossegem). (gw)

Keukenchef Bart Vansteenkiste. (foto gw)

Scheepsdiesel

RENAUD

BVBA Vantorre - Devinck

Renaud steeds bereikbaar:
 GSM
 RENAUD 0477 36 25 62

H. Baelskaai 8, 8400 Oostende

Tel.: 059/32 28 75 - Privé: 050/51 48 79 - Fax 059/ 32 56 59

- leidingwerk	- schroefassen
- slipwaywerken	- roeras- en bussen, vislieren, pompen en keerkoppelingen
- las- en brandwerk	- plaatsen en herstellen van alle dieselmotoren
- opspuiten van assen	- meer dan 5000 artikelen in voorraad
- kraanverhuur	- REVISIEONDERDELEN!

BOEKBE SPREKINGEN

Frank Neyts

De Zeeslag bij Jutland

Op het einde van de Eerste Wereldoorlog heerste er bij de opvarenden van de Britse vloot een algemeen gevoel dat de ontgoochelende resultaten van de Zeeslag bij Jutland steunde op een misverstand. Hieruit groeide het streven om de zeeslag in zijn juiste context te situeren. Een aantal officieren, die toen meevochten, verzamelden onder alle rangen van de manschappen getuigenissen, samen zo'n zestig persoonlijke verhalen van wat de belangrijkste confrontatie tussen *dreadnoughts* uit de geschiedenis bleef.

Wegens de politieke gevoeligheid bleek het een moeilijk te publiceren boek. Pas een hele tijd later verscheen er een sterk uitgezuiverde versie. Het was intussen ook meer dan de helft ingekort. Nu, tachtig jaar na de oorspronkelijke versie, bracht *Chatham Publishing* voor het eerst de oorspronkelijke tekst uit, inclusief al het oorspronkelijke illustratiemateriaal, de schetsen en de plannen. Alleen om de leesbaarheid te bevorderen werd de tekst hier en daar bijgeschaafd.

De inleiding werd geschreven door John Roberts, een eminent maritiem historicus.

'The Fighting at Jutland' (ISBN 186176-1791) telt 448 pagina's en is meer dan zijn prijs (£25) waard. Aankopen kan via de boekhandel, of rechtstreeks bij de uitgeverij, Chatham Publishing, Duckworth, 61 Frith Street, London W1V 5TA. Tel 004/171.434.42.42, Fax 0044/171.434.44.20.

Scheepshypotheken

Met *'The Law of Ship Mortgages'* heeft de uitgeverij *Informa Professional* het

enige beschikbare boek uitgegeven dat volledig gedetailleerd en up-to-date de Britse wetgeving betreffende scheepshypotheken beschrijft.

Het boek biedt een diepgaande bespreking van *topics* zoals scheepseigendom, registratie, de verschillende types hypotheek. De rechten en de plichten van zowel de scheepseigenaar als de hypotheekhouder komen grondig aan bod. Andere besproken onderwerpen zijn verzekeringen, moeilijkheden gerezen als gevolg van een probleem bij de eigenaar, dwangmaatregelen ter beschikking van de hypotheekhouder, insolventie, en gerechtelijke tegenstrijdigheden.

Het boek werd samengesteld door twee eminente specialisten ter zake, Graeme Bowtle en Kevin McGuinness.

Het 399 pagina's tellende boek blinkt uit door de klare en grondige bespreking van dit toch wel weinig eenvoudige onderwerp.

'The Law of Ship Mortgages' (ISBN 1-85978-997-8) kost £175 en blijkt een onmisbaar boek in het licht van de groeiende risico's voor financiële instellingen als het om leningen gaat.

Bestellen kan via de boekhandel of bij Informa Professional, 69-77 Paul Street, London EC2A 4LQ, UK.

Tel +44(0)20.7553.1000.

Fax +44(0)20.7553.1106.

Vind ze! Vernietig ze!

Bij *Naval Institute Press* verscheen zopas het interessante boek *'Find and Destroy, Antisubmarine Warfare in World War I'* van de hand van *Dwight R. Messimer*.

De Eerste Wereldoorlog vormt de smeltkroes voor het ontstaan van de duikbootbestrijding, en de jaren van *trial and error* tussen 1914 en 1918 liggen aan de basis van wapensystemen en tactieken die tot op vandaag bij de allernieuwste anti-onderzeebootoorlog worden gebruikt.

Met het boek bestudeert de Amerikaan-

se militaire historicus alle aspecten van de duikbootbestrijding, en dit bij alle partijen die in de Eerste Wereldoorlog op het toneel waren.

Met het boek heeft de auteur een belangrijke bijdrage geleverd aan de studie van dit weinig gekende onderwerp. Hierbij heeft hij gebruik gemaakt van de meest betrouwbare bronnen en alle archieven grondig nagetrokken. Kenners spreken dan ook van het allerbeste boek dat er over duikbootbestrijding verscheen, zowel in Engeland, de Verenigde Staten als in Duitsland.

Find and Destroy (ISBN 186176-1880), telt 301 pagina's, werd uitgegeven als hardback en kost £25.00. Het kan worden aangeschaft via de boekhandel of via Chatham Publishing, Duckworth, 61 Frith Street, London W1D 3JL. Tel +44/171.434.4242 of Fax +44/171.434.4420.

Nederlanders in Brazilië

Bij Walburg Pers verscheen *'Nederlanders in Brazilië (1624-1654)'*, De invloed van de Hollandse bezetting op het leven en de cultuur in Noord-Brazilië.

Dat de Nederlanders van 1630 tot 1654 een deel van het huidige Brazilië als kolonie hielden, is bij hen net zo weinig bekend als het feit dat het Mauritshuis in Den Haag niet van stadhouder Prins Maurits was, maar van ene Johan Maurits van Nassau, gouverneur van die volksplanting in het Noorden van Brazilië.

Het koloniale experiment Nieuw Holland mag een wel haast onuitroeibare blinde vlek zijn in het Nederlandse collectieve geheugen, in Brazilië maakt deze episode sinds jaar en dag deel uit van wat een grote Braziliaanse historicus 'het magma van de oraliteit' noemt. In kinderboeken wordt de truc van de vliegende koe van Graaf Johan Maurits verteld, en op school wordt de strijd tegen de Hollandse protestantse ketterse geleerd, uitmondend in een overwinning die het ontstaan van een nationale identiteit inluide.

SCHEEPSTIMMERWERF LOWYCK N.V.

VICTORIALAAN 30 OOSTENDE
TEL. 059/ 32 08 21 — FAX: 059 / 80 29 73

E-mail: info@shipyard-lowyck.com
Website: <http://www.shipyard-lowyck.com>

HERSTELLINGEN - INRICHTINGEN

Beslissend voor de verankering van de 'Hollandse episode' in het Braziliaanse collectieve geheugen was het verschijnen in 1947 van 'Tempo dos Flamengos' van de Braziliaanse historicus José Antônio Gonsalves de Mello, dat in Brazilië als een klassieker wordt beschouwd en nu voor het eerst in een Nederlandse vertaling verschijnt. De vertaling vult niet alleen een leemte in de geschiedschrijving van de Nederlandse expansie, maar biedt ook een verrassend perspectief op de Braziliaanse geschiedenis, die daarmee voor ons een stuk minder exotisch wordt dan zij scheen.

'Nederlanders in Brazilië (1624-1654)' (ISBN 90-5730-174-1), een uitgave van Walburg Pers in Zutphen, telt 288 pagina's en kost 22,95 euro.

Bestellen kan via de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgeverij, Walburg Pers, Postbus 4159, 7200 bd Zutphen (Nederland). Tel. +31.575.510.522, Fax +31/575.542.289, E-mail: info@walburgpers.nl.

H e t
eerstvolgende
H V B
ligt in uw
brievenbus
op vrijdag
1 februari

...
als je
abonnement
hernieuwd
werd
natuurlijk!

TUSSEN SCHIP & KAAI

Niet mis was de bedenking die een onbekende auteur in het Informatieblad van de Rederscentrale Nr. 11 maakte. De bijnaamscheepsramp met de *Heinrich Behrmann*, het containerscheepje dat op 9 november stuurloos op het strand van Blankenberge aanspoelde, zette blijkbaar wat mensen aan het denken. Wat als een eigenzinnig schip op eigen houtje beslist om windmolen domino te gaan spelen? Interessante vraag. Enerzijds kan men ervan uitgaan dat de toekomstige windmolenparken aan de Belgische kust in ondiep water zullen staan, waar de facto geen groot schip bij kan, omdat het aan de grond zou lopen vóór het de molens bereikt. Maar scheepjes à la *Behrmann* hebben in onbeladen toestand een diepgang die nauwelijks groter is dan die van een kloek vissersvaartuig, vier tot vijf meter. Het gevaar van een scheepsramp (windmolenramp?) is bij hoogwater dus echt niet onbestaande, en mag gerust eens nader onder de loep genomen worden. Want inderdaad, geen milieurapport van vijfhonderd bladzijden heeft enige waarde, als het risico van dergelijk scenario niet serieus genomen wordt. Ook al is de kans dat er iets gebeurt één op 90 000, één op vijfhonderdduizend, vijf miljoen jaar of zogezegd onbestaande. Hoe groot was de kans dat een vliegtuig zich in de WTC-torens van New York zou boren? Twee tegelijk!! En nee het was misschien geen ongeluk. Hoe groot is de kans dat een vliegtuig per ongeluk op New York neerstort? Vraag maar aan de bewoners van de wijk *Queens*, die luttele maanden geleden niet eens bij die vraag stilstonden, tot die *Airbus 300* op hun daken te pletter viel.

En nee, de vergelijking gaat niet echt op. Want een schip dat wat windmolenbiljart komt spelen zal niet meteen aan duizenden mensen het leven kosten. Maar al was het er maar één, het zal er één te veel zijn. Zonder maar van de eventueel rampzalige milieu-impact te gewagen wanneer een molenwiek zich in de brandstoftanks boort. Wat voor impact zou dat hebben op al die mooie aquiculturen die onze kust tegen die tijd rijp zal — zegt men — zijn?

Het is dus geen overbodige bedenking dat die windmolenparken, wanneer ze er eenmaal staan, bewaakt en beveiligd moeten worden. We vroegen ons af of hier geen taak weggelegd is voor uitbollende vissers. Mensen die de zee door en door kennen, en gevaar als het ware kunnen ruiken. Stel: de coaster "*Fate Challenger*" uit *Rampzalistan* nadert de veiligheidszone van het molenpark. Die zone wordt bewaakt door ervaren oud-vissers, die de uit-

kijk garanderen van op wachttorens die rond het park opgetrokken zijn, in staal en beton, en driehonderd meter uit mekaar de molens omsingelen. Wanneer het rampschip tot op één zeemijl genaderd is, slaat de man op de westelijkste uitkijktoren alarm. Zijn radar waarschuwt met een snerpande biep voor acuut aanvaringsrisico. Terwijl de "*Fate Challenger*" dreigend nadert blijven pogingen tot radiocontact mislukken. Lichtsignalen worden genegeerd. Is de brug van het spookschip onbemand? Ligt de wacht in slaap? Zorg voor later! Het gevaarte moet gestopt worden. De wachters op de uitkijktorens besluiten een ultieme poging te ondernemen om de coaster te stoppen. Gelijktijdig van op de twee torens waartussen het schip de infrastructuur dreigt te penetreren, starten ze hun ultieme noodmechanisme. Twee elastische kabels worden automatisch strakgetrokken tussen de uitkijkposten. Eén net boven de waterlijn, en één vier meter hoger. Het geluid van de motor zwelt aan terwijl het schip nadert. Driehonderd meter, tweehonderd, honderd, vijftig...waarna het zich daverend in de elastische kabels boort. Kreunend houden de wachttorens, die op dergelijke impact berekend zijn, stand. De elastieken kaatsen het schip terug en het acute gevaar wordt drastisch afgewend. Op de "*Fate Challenger*" floepen de deklichten aan en stormen niet begrijpende bemanningsleden het dek op. Gevaar geweken.

En ja, 't is misschien wel ver gezocht, dat verhaaltje. Onnozel, zo'n idee. Te duur, die oplossing. Naar goede menselijke gewoonte zal een echt adequate oplossing gezocht worden nadat er een "*Fate Challenger*" op de propren kwam. Onze beleidsmensen leren dan ook niks anders, ze horen Jean Luc Dehaene nog bulderen: we lossen de problemen op als ze zich stellen. Of Verhofstadts: er-is-helemaal-geen-probleém. Dat is de sfeer waarin projecten dan ook uitgewerkt worden, zeker als al die bijkomstigheden een massa centjes kosten. De idee om vissers te werk te stellen in die blijkbaar onvermijdelijke windmolenparken zal nochtans vanzelf bewaard worden.

Om over iets helemaal anders te beginnen: de vermindering van de bijvangstpercentages voor kabeljauw zullen het geknoei en gevoel nóg verder in de hand werken. De visserijsector raakt op die manier nooit uit zijn neerwaartse spiraal. Waardoor er mensen blijven weglopen. En die moeten toch ook ergens terecht.

Wij wensen een gelukkig nieuwjaar aan allen die lering trekken uit de fouten die in het verleden gemaakt werden...en worden!

Froid

Vorige maand publiceerden we in HVB een lang stuk: 'Winst maken in de toekomst'. We volgden daarin de recentste maatschappelijke ontwikkelingen. Op die manier probeerden we de tendenzen bloot te leggen die mee de toekomst van het bedrijfsleven, en bijgevolg van het leven-tout-court (ook dat ter zeevisserij) bepalen. Dat eerste stuk ging over de burgerij, over degenen die zich een weg naar de top banen. Vandaag hebben we het over degenen die onderaan de ladder blijven staan: het gemeen. Ja, hou je vast, dit keer gaat het over ons!

Nieuwe politieke cultuur, ethisch ondernemen en duurzame economie (II)

De toekomst van het gemeen

Over de *duurzaamheid* van de onderklasse

IN DE OPENINGSSCENE van de Amerikaanse film 'Erin Brockovich' wordt het hoofdpersonage aangereden door de wagen van een chauffeur die het rode licht negeert. Het is overduidelijk dat Brockovich (gespeeld door Julia Roberts) volledig in haar recht is. Toch verliest ze de zaak tegen de chirurg die het accident veroorzaakt heeft. Hoe kan dat?

B LIJKT DAT HET een kwestie van cultuur is. Haar kledij is niet helemaal naar de smaak van de rechters: haar rok is iets te kort en h'r boezem een beetje te vooruitstrevend. Met andere woorden,

wat wij hier beneden *sexy* noemen, blijkt in hogere regionen als *gemeen* gecatalogeerd te worden. Dat wordt voor de rechtbank nog extra bevestigd door haar taalgebruik dat schrill afsteekt tegen de sobere chic van de tegenpartij. Het ontbreekt haar duidelijk aan kennis van de etikette. Gevolg: de schuldige chirurg gaat vrijuit en de onschuldige 'slons' blijft letterlijk met de rekening zitten. Brockovich wordt niet veroordeeld om wat ze misdaan zou hebben, maar om wat ze *is*: iemand die niet meetelt; iemand waarmee men geen rekening moet houden; iemand uit de 'onderklasse'.

Die openingsscene van deze film (die ook voor de rest zeer aan te raden is) laat ons met verschillende vragen zitten: is het juist dat er in de onderste lagen van de maatschappij een cultuur — een soort 'ondercultuur' — bestaat die anders is dan het geheel van heersende normen over 'smaken en kleuren'? Bestaat er een soort ondercultuur die de opperste lagen afstotelijk en de onderste juist fijn vinden? Is het juist dat degenen die deze ondercultuur beleven daardoor maatschappelijk benadeeld worden, zoals de film ons wil doen geloven? (Zijn niet alle Belgen gelijk voor de wet?) En bovenal: is het correct dat er vandaag in onze democratische maatschappij nog zo'n onderklasse bestaat?

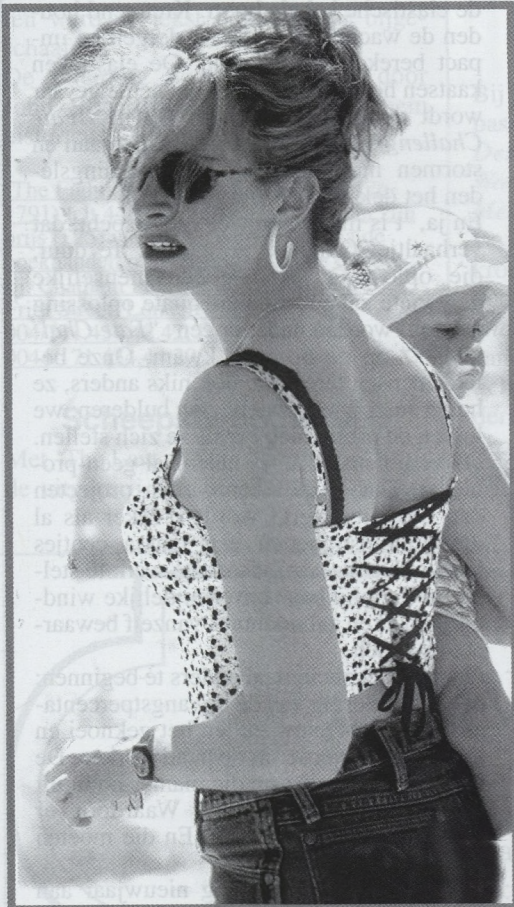
Tegengestelde culturen

DE EERSTE VRAGEN zijn door ons het gemakkelijkste te beantwoorden. HVB heeft immers zelf al meermaals

mogen ondervinden dat er ook in de visserij twee soorten cultuur naast (en gescheiden van) elkaar bestaan. Onze columnist *De Laatste Vuurtorenwachter* heeft al veel bladzijden afgescheiden die wij als 'humor & satire' omschrijven, terwijl anderen ze 'lasterlijk & ontierend' vinden. Zijn beruchte reeks over het buitenhangen van de vuile was waarin hij vriend en vijand in ondergoed laat paraderen wordt door sommige betrokkenen bijzonder op prijs gesteld, terwijl anderen met een rechtbankzaak dreigen. Wat een deel van het vissersvolk prettig vindt, vindt een ander deel blijkbaar afstotelijk. En ja hoor, altijd valt het met een welbepaalde scheidinglijn samen: onderaan vindt men het prettig, bovenaan vindt men het aanstootgevend. Een andere columnist van dit blad mocht zich onlangs zelfs nog voor de rechtbank verdedigen omdat hij een schurk een schurk genoemd had. En ja, ook hier blijkt dat de rechter zich gemakkelijker voelt bij mensen die een schurk gewoon als 'zakenman' omschrijven. Zelf ben ik door een vorige minister van landbouw een benoeming ontzegd omdat HVB, volgens deze minister, niet langer '*fijnzinnig menselijk en diplomatisch*' zou zijn. En wij die dachten dat je vèr moet zoeken om in de journalistiek een team te vinden dat meer bekommerd is om de 'menselijkheid' dan de ploeg die HVB vol schrijft. Ook bij ons zijn er dus twee cultuuropvattingen aan 't werk: een die wij vanuit onszelf beleven en een andere die van hoog naar laag over ons uitgegoten wordt. En ze blijken met elkaar in strijd te zijn.

Onderklasse in arme landen

MOEILIKKER IS HET om het bestaán van een afgebakende, functionele 'onderklasse' bij ons aan te duiden. Bij degenen die het voor het zeggen hebben, is men het er immers over eens dat zo'n onderklasse niet meer bestaat. (1) Vandaar dat er niet echt veel onderzoek naar verricht wordt. Uiteraard zijn het de hogere

Julia Robert speelt Erin Brockovich in de gelijknamige film van Steven Soderberg. Ze won er in 2000 de Oscar voor de beste actrice mee.

klassen die bepalen welke studies er uitgevoerd worden, en een studie naar de klassenverschillen is daar — aangezien er geen meer zouden zijn — geen prioriteit. We zouden vandaag in een klassenloze maatschappij leven en we horen daar trots op te zijn. Zo lijkt het.

Elders kennen we nochtans wel bevolkingsgroepen die 'niet meetellen'. Ze hebben geen stem, hun mening wordt niet gevraagd, evenmin als er rekening gehouden wordt met Brockovich uit de film. In 'Hidden Agendas' schrijft journalist John Pilger (2) bijna zeventienhonderd bladzijden vol over wat hij 'Unpeople' noemt: mensen die niet meetellen. Hij vindt ze terug in Irak waar 250.000 doden vallen tijdens de Golfoorlog ('collateral damage', zijdelingse schade werd dat genoemd); Unpeople zijn ook de 500.000 kinderen in de wereld die sterven omdat hun regeringen eerst en vooral de leningen aan westerse banken willen/moeten terugbetalen; hij vertelt over de staking van 500 dokwerkers uit Liverpool die van de ene dag op de andere ontslagen worden en vervangen door 'flexibeler' arbeidskrachten; hij getuigt over het volk dat op het eiland *Diego Garcia* leeft en er door de Britten willens nil-

lens verhuisd wordt omdat de Amerikaanse bondgenoten er een vliegtuigbasis willen optrekken...

Zo kunnen we inderdaad de wereld rondtrekken en daar gemakkelijk de 'onderklassen', de 'Unpeople' terugvinden. In Zuid-Afrika bijvoorbeeld: 'Een half miljoen banen zijn verloren gegaan sinds 1993. De lonen voor de armste veertig procent zijn met 21 procent gedaald. In arme regio's zijn de kosten van water met 55 procent gestegen, en die van elektriciteit met maar liefst vierhonderd procent. Veel mensen werden gedwongen verontreinigd water te drinken, wat leidde tot een uitbraak van cholera die honderdduizend mensen besmette. In Soweto wordt elke maand in twintigduizend huishoudens de elektriciteit afgesloten.' (3) De journaliste merkt dan ook fijntjes op dat de 'rassenapartheid' ingeruild werd voor een 'klassenapartheid'. En dat heeft niets te maken met de zwarten die aan de macht komen en niet zouden kunnen regeren, maar met een welbepaalde politiek die erop gericht is buitenlandse investeerders aan te trekken door massaprivatiseringen, ontslagen en loondalingen in de publieke sector, belastingverlaging voor bedrijven en dergelijke; een politiek die

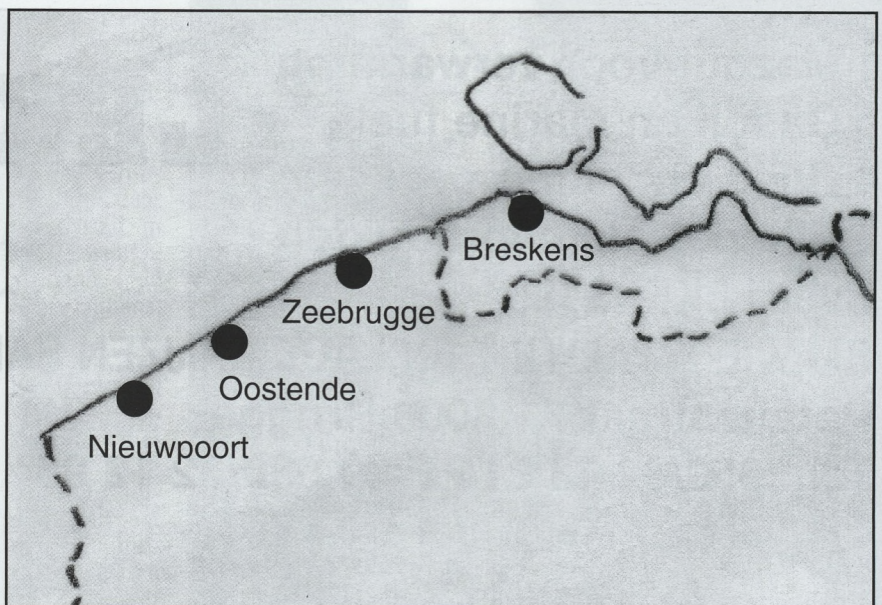
onder druk van de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds door de meeste regeringen van ontwikkelingslanden toegepast wordt.

De Britse dr. *Noreena Hertz* moest mee helpen die klus te klaren in het 'van het communisme bevrijde' Rusland: 'Ik reisde langs fabrieken waar goederen werden geproduceerd die niemand zou kopen wanneer zij halsoverkop hun markt open zouden gooien. En ik vroeg me af: wat gebeurt er met de veertigduizend arbeiders in die fabriek, en met de hele stad die van hen afhankelijk is? Er was geen sociaal vangnet, er werden geen belastingen geïnd. Toen ik daar in Washington vragen over stelde, werd me duidelijk te verstaan gegeven dat het daar niet om ging.' Verder stelt ze: 'Mede dank zij snelle technologische ontwikkelingen zien we nu dat bedrijven veel gemakkelijker over de wereld uitzwermen en neerstrijken waar het voor hen het voordeligst is. Dat zijn vaak derdewereldlanden, die in een wanhopige situatie zitten, deels omdat de ontwikkelingshulp in elkaar is gestort. Want sinds 1990 is de hulp aan de armste landen in absolute cijfers met vijftien procent gedaald, en dat terwijl de wereldbevolking

EEN ALTERNATIEF

Breskens als Uw aanvoerplaats geeft U de volgende voordelen:

- * Lage vaste mijnkosten;
- * Hoge opbrengst voor Uw GEHELE vangst door kopers voor zowel de Belgische versmarkt als de Nederlandse vers- en fileermarkt;
- * Zeer hoge servicegraad
- * Vervoer vanuit elke aanvoerhaven;
- * Dagelijkse visverkoop;
- * Groot lokaal handelarenbestand, zowel groot- als kleinhandel.

Probeert u het eens en u zult versteld staan van Uw meeropbrengst

ZEEUWSE VISVEILING BRESKENS NV

KAAI 1, 4511 RC BRESKENS tel: (+31) 117 3 81 634, fax: (+31) 117 382 303

E-mail: zeeuwse-vis@zeelandnet.nl

F. Lokerse privé tel (+31) 117 38 0685 of (+31) 651 314 190

toenam, en we een periode van economische groei kenden. De regeringen van die landen doen nu alles om buitenlandse investeringen aan te trekken en vergeten daarbij de belangen van hun eigen bevolking.' (4)

Onderklasse in rijke landen

MAAR WE HOEVEN het niet uitsluitend in onderontwikkelde landen te zoeken. We vinden de 'unpeople' evengoed in hoogontwikkelde landen terug, zoals bijvoorbeeld in Groot-Brittannië waar een enquête aantoonde dat de kinderen van ongeschoolde arbeiders vandaag evenmin als vroeger op de universiteit terechtkomen. En merkwaardig: driekwart van de ondervraagden is de mening toegedaan dat daar vandaag nog altijd een 'classwar' (klassenstrijd) gaande is! (5) Zouden we dan toch niet in een klassenloze samenleving leven?

Dat er vandaag in Europa nog altijd klassen bestaan, daarvan is ook de Amerikaanse ex-president George Bush overtuigd. Hij zei dat dit iets typisch is voor Europa: '(...) voor Europese democratieën of wat dan ook, maar niet voor de Verenigde Staten van Amerika. Wij zullen ons niet door klassen laten verdeelen.' (6)

Maar laat de film 'Erin Brockovich' ons niet duidelijk zien dat Bush liegt? We leggen ons oor te luisteren bij de be-

roemde Amerikaanse econoom Galbraith (7): 'Onstuitbaar, onherroepelijk is in onze tijd de uitdrukking "de onderklasse" de Amerikaanse taal binnengedrongen. Het inzicht wint veld dat sommige personen en gezinnen niet delen in de behaaglijke welstand van de oer-Amerikaan. Deze mensen, deze klasse, wonen, zoals ik al heb opgemerkt, geconcentreerd in het hart van de grote steden en, minder in het oog lopend, op achtergebleven boerderijen, als seizoenarbeiders in de landbouw, en in voormalige mijnbouwersgemeenschappen.' Zo gaat deze econoom nog een tijdje door met zijn opsomming om uiteindelijk tot een belangrijke vaststelling te komen: '... waarover je maar zelden hoort, is dat de onderklasse een integrerend deel is van een breder economisch proces en dat ze, belangrijker nog, bijdraagt tot de levensstandaard en de welstand van het meer bevoorrechte volksdeel.'

Wat we daar lezen is beangstigend. Daar staat namelijk niet alleen dat er vandaag nog altijd onderklassen zijn, maar dat zij BÉWUST IN STAND GEHOUDEN WORDEN tot meerdere eer en glorie van de burgerij! De onderklasse vervult blijkbaar een onmisbare functie: zij knapt het vuile werk op, zodat de welstellende burgers zich kunnen bezighouden met het onder de knie krijgen van de etikette! Onomwonden stelt hij dan ook: 'De onderklasse is

hoogst functioneel; ze komt in meerdere of mindere mate en in uiteenlopende vormen in alle geïndustrialiseerde landen voor.'

Is dat niet in tegenspraak met onze constatering (die we vorige maand in ons eerste stuk konden maken) dat mensen uit de lagere klassen zich vandaag (zij het met veel slijmen, knikken en buigen) een weg naar een beter bestaan kunnen banen? Neen, want: 'Telkens wanneer enkele van haar leden aan hun schamele bestaan en de bijbehorende belemmeringen ontsnappen, moeten de gelederen worden aangevuld.' Enkele paragrafen verder, zegt hij het nog duidelijker: '(...) de armen zijn in onze economie nodig om het werk te verrichten dat de meer fortuinlijken laten liggen, dat zij zonder enige twijfel weezinwekkend en zelfs slopend zouden vinden. En telkens en telkens weer moeten de gelederen van zulke arbeiders worden aangevuld. Dat komt doordat latere generaties het lichamelijke zware, maatschappelijk verachte of anderszins onaangename werk van hun ouders niet meer willen doen; zij ontsnappen — proberen dat althans — uit het zware tilwerk naar een gerieflijker, lonender bestaan.' Dat er in Amerika wel degelijk een onderklasse bestaat blijkt trouwens ook uit andere bronnen. Bijvoorbeeld deze: in de VS kunnen 93 miljoen volwassenen, dat wil zeggen 1 op 3, de uurregeling van de bus niet

- * Mazout voor verwarming
- * Gasoil en marine fuels
- * Oliën en vetten
- * Alle petroleumprodukten

Bvba LEKENS H.

BIJ WIE KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN SAMENGAAN!

Peraltastraat 7 - 8000 Brugge

Tel.: 050/32 13 31 - Fax: 050/32 12 98

BVBA
LEKENS H.

lezen of geen brief schrijven. (8)

Onderklasse in Vlaanderen

UVRAAGT ZICH af wat dit alles met het onderwerp van *nieuwe politieke cultuur* en *ethisch ondernemen* te maken heeft. Uiteraard heeft het er alles mee te maken. Indien het klopt dat er in onze maatschappij *bewust* een laag tweederangsburgers in stand gehouden wordt (die telkens weer aangevuld wordt als er tekorten in optreden), dan verliezen de termen *ethisch ondernemen* en *nieuwe politieke cultuur* alle inhoud. Dan blijken het gewoon opsmukwoorden uit het public relationskantoor te zijn, waarmee men het 'imago' van de hogere klassen wil oppoetsen. Vergezocht of juist niet? Laat het ons eens nader bekijken.

We hebben een wereldreis gemaakt om uiteindelijk weer thuis te komen. We hebben daarbij opgemerkt dat er overal ter wereld onderklassen zijn. Daarnaast hebben we geleerd dat dit geen toeval is: ze zijn er nodig om het vuile werk op te knappen. Kunnen we dan nog altijd denken dat ons kleine Noordzeelandje daaraan ontsnapt? Neen toch! Zelfs een Belgische, katholieke, burgerlijke, conservatieve auteur, zoals de minister van staat, wijlen *Van Overbergh*, die een compleet oeuvre gewijd heeft aan het ontcrachten van het marxisme, bevestigt het: *'In elke grote menselijke samenleving zijn er altijd mensen geweest — en zullen er altijd zijn — die bevelen en anderen die bevelen worden...'* en elders zegt hij: *'De sociale klassen bestaan. (...) Deze klassen oefenen functies uit die onmisbaar zijn in het maatschappelijke leven. (...) De normale verhouding tussen deze klassen is vreedzaam; Uitzonderlijk treedt er een belangenconflict op die hoogst uitzonderlijk zelfs tot de burgeroorlog kan leiden.'* (9)

Wie zijn ze dan, degenen die in België die onderklasse bevolken, degenen waarnaar niet geluisterd wordt, de *unpeople* die bevelen moeten worden? Een aantal daarvan komen we al vlug op het spoor. Ten eerste zijn er de immigranten. Van zodra het goed gaat met de tewerkstelling en de reserve aan arbeidskrachten bijgevolg ineenkrimpt hoor je het patronaat klagen: er is geen personeel meer te vinden. En hop, men zet alles in het werk om de eerst nog zorgvuldig afgeschermden grenzen voor nieuwe werkzoekenden te openen. Zo is het ook niet lang geleden dat de Rederscentrale besliste een werkgroep samen te stellen die zou onderzoeken of er buitenlandse vissers konden aangetrokken worden om het personeelstekort op te lossen. Ook *Deman* van het Liberaal Verbond van Zelfstandigen onderzocht toen hoe buitenlandse vissers aan boord van Belgische schepen konden geplaatst worden. Dat het feest niet doorgegaan is, is wellicht de toegeving die de vakbondssecretarissen verkregen hebben in ruil voor hun inspanningen om de rege-

ring ertoe te bewegen de 'scheefgegroeide concurrentiepositie' van de Belgische reders recht te trekken. Maar elders in het land, in alle nijverheidstakken waar het werk zwaar en hard is, waar de arbeid bij nacht en ontij moet uitgevoerd worden, zul je ze aantreffen: vreemde arbeiders die voor de rest *'niets te piepen'* hebben; een contingent van *'unpeople'* die zelfs niet ter stembus mag trekken.

Ten tweede zijn er de armen. Ook in Vlaanderen wonen er vandaag nog veel arme mensen, zo bleek onlangs nog uit een rapport over deze kwestie. Onrustwekkend is dat hun aantal ook toegenomen is en dat terwijl we een periode van hoogconjunctuur achter ons liggen hebben. Daarenboven blijkt die armoede een vrouwelijk gelaat te krijgen. 55,3% van de mensen die in Vlaanderen van een bestaansminimum leeft en 72,3% van de rechthebbenden op het gewaarborgd inkomen voor bejaarden is een vrouw. (10)

Ook is het genoegzaam bekend dat ook heel veel vrouwen uit betere, welstellender milieus *'niets te piepen'* hebben, thuis bijvoorbeeld. Zij moeten doen en te laten wat de *'baas'* er hun voorschrijft. De vrouwen die wel degelijk aan de status van 'ondergeklasseerden' ontsnappen en zich een weg naar de top banen, krijgen het ook daar nog hard te verduren. Ook daar moeten zij, in veel gevallen, volgens de heren althans, alleen maar doen wat van hen gevraagd wordt en vooral niet denken dat ze daar een eigen project mogen uittekenen. Een en ander blijkt bijvoorbeeld uit de nieuwjaarsboodschap die vakbondsmen *Michel Claes* dit jaar tot de reders gericht heeft: *'Vlaams minister Renaat Landuyt (...) ziet zich nu g e d w a r s -*

boomd door een andere Vlaamse exelentie Vera Dua die vanaf 1 januari 2002 de visserij ten geschenke krijgt en prompt beweert dat Renaat met haar geld geen beleid kan en mag maken.' (11) Volgens onze *Claes* moeten vrouwen dus *'niet teveel complimenten maken'*, zoals wijlen *Louis Major* dat in zijn tijd zo onverbloemd kon zeggen. Dua heeft, zo meent *Claes*, de visserij *'ten geschenke'* gekregen en de besteding van haar geld laat ze, nog steeds volgens deze vakbondsmen, best over aan *Landuyt* die een man is en dus verstand van zaken heeft.

Ja, als vrouwelijke ministers al *'niets te piepen'* hebben, wat moet dat dan zijn bij de vrouwen die géén carrière maken?! We mogen dus meteen een flink deel van de vrouwelijke bevolking bij de *'Unpeople'* rekenen.

Ten vierde zijn er de uitgestotenen: ongeschoolden en langdurig werklozen (hun situatie wordt prachtig uitgebeeld in de film *'My Name Is Joe'*), seizoenarbeiders, zij die het vuilste werk opknappen (matrozen bijvoorbeeld), maar ook kleine eigenaars van (landbouw)bedrijven en schipper-reders die onder druk

'De vrouw op deze foto is doctor in de economie Noreena Hertz. De regeringen doen alles om buitenlandse investeerders aan te trekken en vergeten daarbij de belangen van hun eigen bevolking.'

van de Europese saneringen onderuit gaan, raciale minderheden (we zien ze aan het werk in de film 'Bread and Roses'), idealistische jongeren en ten slotte ook nog gedeclasseerde intellectuelen, zoals uw dienaar.

Het gaat daarbij niet altijd om geld. Het criterium blijkt inderdaad *cultureel* te zijn. Een matroos in de zeevisserij kan best het dubbele mee naar huis brengen van wat een ambtenaar op het ministerie van landbouw verdient; toch zal de eerste uitgesloten zijn van de cultuur van de hogere klassen. De ambtenaar daarentegen leeft dichterbij de hogere cultuur van de burgerij. Zijn kind zal meer kans hebben om op de universiteit te geraken. In het boek 'School onder schot' lezen we dan ook dat 68% van de kinderen van kaders hogere studies aanvatten, terwijl dat bij de ongekwalificeerde arbeiders maar 9% is. Onderzoekers van het Centrum voor Sociaal Beleid hebben eveneens vastgesteld dat er 'een onveranderde kloof is tussen kinderen uit hoog- en laaggeschoolde families wat betreft het deelnemen aan het hoger onderwijs'. (12) En ja, dit gaat over Vlaanderen.

Onderklasse in de visserij

HET ZAL ER in de toekomst ook niet op verbeteren. Het Amerikaanse rapport FAST II heeft aangetoond dat men in de top-tien van de meest gevraagde jobs die van schoonmaker vindt, gevolgd door familiaal helper, verkoper, kassier en kelner. Vooral aanbiedingen waarbij alleen maar een 'short term om the job training' vereist is, groeien spectaculair: verkoper, toezichter, sanitair helper, onthaalhostes, vrachtwagenchauffeur of ook nog 'aanvuller van drank- en voedselautomaten.' In deze laatste sector alleen al voorziet men in de U.S.A. tussen nu en 2008 maar liefst 250.000 nieuwe jobs. Deze gegevens tonen niet alleen aan dat er wel degelijk een onderklasse bestaat, maar ze laten ook vermoeden dat ze in de toekomst nog zal groeien.

En waar bevindt zich die onderklasse in de visserij? Ten eerste mag je daar de de hoofdredacteur van dit blad toe rekenen. Wat hij ook argumenteert, ontdekt, blootlegt en onderzoekt, dat zal door de

Het werd ook de Franse geitenboer José Bouvé teveel. En hij kwam in actie. Hij kreeg daarbij de steun van vele tienduizenden mensen.

hogere klassen nooit ofte nimmer als waardevol onderkend worden. Dit blad is immers van een ander kaliber dan datgene wat ze daarboven begrijpen. Zo publiceert de *Bijzondere Raadgevende Commissie Visserij* regelmatig een persoverzicht, ten behoeve van de zogenaamde sociale partners, waarin artikels als dit, die in HVB gepubliceerd worden, stelselmatig genegeerd worden. Net zoals *Erin Brockovich* in de film veroordeeld wordt om wat ze is (en niet om wat ze gedaan heeft), zo is dat ook met Het Visserijblad: het ontbreekt ons nu eenmaal, zo zei het toch ook de minister, aan 'menselijke fijnzinnigheid' en aan 'diplomatie'. In mensentaal: we

zeggen de waarheid te *onomwonden* om door de burgers die bij ons de lakens uitdelen ernstig genomen te worden. En verder. Vroeger zouden we de schippers-werknemers van deze categorie van ondergeklasseerden uitgesloten hebben, maar sinds de overnames in de vloot onwaarschijnlijk duur geworden zijn, is ook voor de meesten onder hen de weg naar de top definitief afgesneden. Zij vervoegen het leger van mensen die in de visserij 'niets te piepen' hebben (vandaar wellicht dat we nu ook veel schippers uit de sector zien verdwijnen. Vandaar ook dat een fenomeen als VASCO [een basis-drukkingsgroep, ontstaan op initiatief van een

SMEDERIJ

St. Martin Bvba

Alle herstellingswerken aan vissersvaartuigen

Werkplaats: H. Baelskaai 4 te Oostende - Tel.: 059/ 32 25 23

Jules: 0477 59 09 17

Carlo 0477 20 91 87

Zetel: Paul Michielslaan 23 te Oostende

schipper] mogelijk geworden is.)

Dan zijn er de kustvisseren als groep, waarbij we ook de reders-schippers uit die groep tot de onderklasse mogen rekenen. De burgerij mag dan wel keer op keer zeggen dat de problemen van de kustvisseren hen ter harte gaan, dat blijkt nergens uit de feiten, zo leert ons de visserijgeschiedenis.

In de Vlaamse visserij in zijn geheel ligt verder alles wat zich onder het niveau van schipper bevindt heel zeker tot de *unpeople*. We herinneren ons bijvoorbeeld nog levendig hoe kwaad de voorzitter van de Rederscentrale werd toen de liberale vakbondsmans *Alex De Bock* het ontwerp van sociaal statuut voor de zeevisser onder zijn leden verspreidde. De opperreder haalde toen fel uit naar degenen die de ontwerpstukken toonden aan *'mensen die er wellicht niets van kennen'*. (sic) In de visserij is er bijvoorbeeld een laag mensen die alleen maar moet zwijgen, werken en wachten tot er van boven iets naar beneden valt. Zo herinneren we ons bijvoorbeeld ook nog een uitspraak van dezelfde *Schiltz* die, in de *Provinciale Visserijcommissie*, met betrekking tot de veiligheid aan boord, beweerde dat alleen reder de schipper daarover konden oordelen. Ja, u leest goed: in de visserij werken een pak mensen die niet in staat zijn over hun eigen veiligheid na te denken, aldus de voorzitter. Hij zal wellicht, zoals de hoger geciteerde Van Overbergh, de mening toegedaan zijn dat er nu eenmaal altijd heersers en onderdanen geweest zijn en dat dit ook altijd zo zal zijn. In de volksmond zou men zeggen: 't Is God die 't wilt.

De onderklasse klopt op de deur

DAAROVER ZIJN ZE het wellicht allemaal eens: *er is niets aan te doen, zo is het nu eenmaal*. Met andere woorden: dat is de *consensus*. Deze consensus bestaat uit nog andere 'zekerheden'. Zo leven we in een tijdperk waarin de leuze *'vrijheid, gelijkheid en broederschap'* ernstig genomen wordt. Daarenboven is dit de maatschappij van de *sociale mobiliteit*.

Voor de onderklasse hebben al deze woorden echter geen zin. Ook de termen *ethisch ondernemen, duurzame economie en nieuwe politieke cultuur* gaan aan hun neus voorbij. Als er altijd heersers en onderdanen zullen zijn, dan is er gewoon geen uitweg uit de situatie waarin de burgerij deze onderklasse ten eeuwigden dage wil zien verkeren. De weg uit de onderste schuif blijft dan voorbehouden aan enkelingen die het slijmen tot tweede natuur gemaakt hebben. Voor de rest hebben degenen die onderaan staan al menigmaal ondervonden dat hun politieke en syndikale voor mannen van de situatie gebruik maken om vooral voor zichzelf een weg naar boven te banen... waarbij de *unpeople* altijd weer verweesd achterblijven. Het

interview dat we vorige maand met matroos *De Vriendt* maakten ging daarover: *'De vakbondssecretarissen? Die vergaderen heel de tijd, die gaan met de reders eten en drinken, die rijden met hetzelfde soort auto's, vertellen hetzelfde soort grappen, en die spreken op den duur dezelfde taal. Die zijn erin geslaagd zich van het gewone volk los te werken (...)'* (13)

Is het dan vergezocht te stellen dat die onderklasse ooit naar andere middelen zal grijpen om gehoord te worden? Dat deden alvast de Waalse metaalarbeiders toen ze hun flamboyante voorman *Roberto D'Orazio* volgden in diens grootse verzet tegen de sluiting van de *Forges de Clabecq*. Dat deden de Vlaamse kustvisseren toen ze enkele jaren geleden spontaan de Oostendse havengeul gingen blokkeren. Dat doen ook degenen die *antiglobalisten* genoemd worden. Dat doen degenen die in die grote tegende-top-betogingen het *'black block'* vormen. Over deze geweldenaars zegt de internetjournalist *Sven Glückspilz*: *'Geweld is de taal van deze wereld, dat zie je nu ook in Afghanistan. Alleen mogen burgers dat niet aanwenden (...)* Maar naar geweld wordt wel geluisterd.' (14) In hetzelfde artikel komen ook enkele activisten van dat *Black Block* zelf aan het woord: *'Wij zijn autonoom. We blijven onzichtbaar. We opereren als mollen, ondergronds, en komen naar buiten op plaatsen waar niemand ons verwacht.'* Ja, sommigen moeten eerst in opstand komen, voor er naar hen geluisterd wordt. Dat ondervonden ook de Franse vissers toen ze enkele jaren geleden het Bretoense parlement in brand gingen steken. Dat leerde ook *Erin Brockovich* uit de gelijknamige film waarmee we dit stuk inleidden. Ook zij werd het uiteindelijk beu niet gehoord te worden en ze deed de burgerij betalen voor al het onrecht dat de onderklasse aangedaan wordt (je moet die film echt eens zien). Dat zagen ook de Franse boeren die verenigd zijn in de *Confédération paysanne*. Om te protesteren tegen de landbouwpolitiek van de grote machten, organiseerden ze een symbolische actie. Op een mooie zondag trokken ze er samen op uit om een filiaal (in oprichting) van *Mc Donald's*

(voor hen het symbool van het ongezonde voedsel) te demonteren. Hun voor mannen moesten ervoor de cel in, maar ze deden het met opgeheven hoofd. *José Bouvé* en de zijnen hadden aangevoerd dat de onderklasse zich niet langer laat doen.

Als *ethisch ondernemen* en *nieuwe politieke cultuur* ooit een betekenis voor heel de maatschappij zullen krijgen, dan zal dat zijn doordat de onderklasse haar eigen visie daarover aan de burgerij zal opleggen. Dat daarbij tegen heel wat heilige (*Mc Donald's* en andere) huisjes zal moeten geschopt worden is een feit. Dat is dan alleen maar onze versie van de *'collateral damage'*, want wij hebben inderdaad niet helemaal dezelfde cultuur als die van hierboven: wij zijn namelijk niet zo fijngevoelig als zij zich voordoen. (fv)

(1) Wellicht wordt dit vooroordeel in de hand gewerkt doordat de sociale mobiliteit in onze samenleving inderdaad groter is dan ooit, zoals we dat in het eerste deel van dit essay aangetoond hebben. Zie: Flor Vandekerckhove, *'Winst maken in de toekomst'* in HVB XII/2001.

(2) Deze John Pilger is geen balorige linkse rakker, maar een gerespecteerd en gewaardeerd journalist. Twee maal won hij de grootste Britse onderscheiding voor journalistiek, ook was hij eens de 'International Reporter of the Year'. Het boek *'Hidden Agendas'* werd uitgegeven bij Vintage (1998).

(3) Naomi Klein: *'Nieuwe apartheid in Zuid-Afrika'* in De Groene Amsterdammer, 1 december 2001.

(4) Dr. Norena Hertz in Vrij Nederland, 8 december 2001. Zij is auteur van de bestseller *'The Silent Takeover'*.

(5) British Social Attitudes, 13th Report, Dartmouth Press, London, 1996.

(6) Aangehaald in Benjamin DeMott, *'The Imperial Middle: Why Americans Can't Think Straight About Class'* (1991) uitgegeven bij Morrow, New York.

(7) John Kenneth Galbraith: *'De cultuur van tevredenheid'*, 1992, uitgeverij Bosch & Keuning / SESAM. Over deze econoom die o.m. Amerikaans ambassadeur in India was, verscheen een Nederlandstalige biografie van Jan Beishuizen: *'John Kenneth Galbraith - het economisch denken van een dissident'*. Uitgeverij Boom.

(8) Nico Hirtt, School onder schot, EPO, 1996.

(9) De katholieke minister van staat, wijlen Cyr. Van Overbergh schreef een collectie van zeven boeken bijeen waarin hij een negatieve kritiek op het werk van Karl Marx ventileerde. Wij citeren uit *'Karl Marx, son oeuvre, bilan du marxisme'*, 1948, Brussel, Office du livre en uit *'Le Marxisme, Critique de ses huit caractères fondamentaux'*, zelfde uitgeverij.

(10) Wie meer wil weten over de armoede in Vlaanderen kan terecht bij de vzw Recht-Op. Tel.: 03 / 828 85 34 of e-mail: recht-op.kiel@jucom.be. Er bestaat ook een *'Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting 2001'* en dat werd uitgegeven door Acco, Leuven. Het kost 1.295 frank of 32,10 euro.

(11) Informatieblad van de Rederscentrale, 12/2001.

(12) Barbara Tan, *'Blijvende sociale ongelijkheden in het Vlaamse onderwijs'*, CSB-Berichten, Antwerpen, mei 1998.

(13) Franky De Vriendt: *'Een visser moet zijn vakbondssecretaris kunnen kiezen'*, in HVB XII/2001.

(14) geciteerd in De Morgen van 15 december 2001.

CREVITS

import - export - allerlei kettingen en kettingmaten - ankers - herbruikbare materialen - visserijbenodigdheden - rubber bollen en rubber ringen

Zeebruggelaan 137, 8380 Lissewege. Tel.: 050/ 54 48 33
 Boomkorstraat 10, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050/ 54 45 85
 H. Baelskaai 18, 8400 Oostende. Tel.: 059/ 32 50 13
 Telefoneren vanuit Nederland:
 09/ 32 50 54 48 33
 Fax 050/ 54 79 11

Hoop uit de viswinkel

ZEVEN JAAR HAD ik met die vrouw samengeleefd. Zeven jaar geleden, in de herfst, had ik haar leren kennen. Op kerstdag van dat jaar woonden wij al samen. Te vlug! Liefde op het eerste zicht, was het geweest. Maar gaandeweg was ik haar beginnen haten. God, hoe haatte ik dat mens nu! Ik wist niet dat zo iets mogelijk was; dat liefde zo in haat kon omslaan. Ik kon haar niet meer zien, niet meer horen en niet meer ruiken. Van zodra ze thuiskwam, trok ik me terug in de badkamer en ik kwam er niet uit vooraleer ik een heel boek gelezen had.

Hoe is het mogelijk, zo dacht ik bij mezelf, dat ik me door haar had laten strikken? Hoe is het mogelijk dat ik er zeven jaar geleden, met open ogen, ingelopen was? Ik was een vrij man toen, ik ging en stond waar ik wilde, ik hoefde niemand te bedanken en was niemand rekenschap verschuldigd. Ik had de hele dag voor mezelf, in die tijd. Ik schreef wanneer ik wilde, hield ermee op als het mij uitkwam en had geen sores aan mijn lijf. Wie ruilt zo'n leven voor de toestand waarin ik nu verzeild was? Niemand doet dat. Maar ik wel. Het was niet dat er ruzies waren. Ik kon haar niets verwijten, neen, dat was het niet. Ze ging niet vreemd, het eten was voortreffelijk en de rest van de verzorging was dat ook. Ze had een behoorlijk inkomen, een meer dan een behoorlijk inkomen zelfs, en daar werd ik al die tijd van onderhouden. Eigenlijk mocht ik niet klagen. Het was ook niet dat ze me verplichtingen oplegde, want dat deed ze niet. Integendeel. 's Morgens maakte ze zich uit de voeten en werkte heel de dag in

die boetiek van haar. Ze verkocht er kleren aan oude vrijsters en jonge vrouwen die niet echt jong meer waren en intussen liet ze me alleen en mocht ik mijn verhalen schrijven.

Het had me allemaal geen windeieren gelegd. In die zeven jaar had ik evenveel boeken geschreven én gepubliceerd, want zij kleepte de vrouwen en maitresses van uitgeverij en critici en zo kreeg ik er een voet in huis. Neen, het ging eigenlijk heel goed. Dat was het dus allemaal niet. Een gewone vent zou al lang tevreden zijn of er zich althans bij neergelegd hebben. Hij zou zich in de situatie genesteld hebben, in de wetenschap dat niets hem nog kon overkomen.

AL DIE TIJD probeerde ik erachter te komen wat het wél was dat mij stoorde. Wat was er dan dat mij zo vreemde van het mens waarvan iedereen zei dat het mijn vrouw was? Hoe ging dat in zijn werk, zo iets? Ik wist het niet.

'Her en der stonden kopjes met nog een bodempje koffie in, in één daarvan begon zich een merkwaardige schimmel te ontwikkelen. Mijn ondergoed stonk zo erg dat het zelfs voor de hond niet prettig meer was. In de badkuip stond al vijf dagen hetzelfde water, er lag een merkwaardige stofkorst op, waarin ik mijn hand niet meer durfde te steken.'

Ik liep rond in het appartement en zag haar gadgets staan. Overal liep ik tegen waardeloze spullen, die ze stevast meebracht van haar zakenreizen. Er stond een hoed, in porcelijn notabene, waarin ze kettingen en kralen en ringen bewaarde. Die hoed stond

op de grond, zomaar voor een kast waarin poppen stonden — tientallen poppen — die wekelijks door de werkster afgestoft werden en vòòr die poppen stonden miniatuurendjes, nauwelijks groter dan een vingertop; wat mocht daar nu de bedoeling van zijn? Ik had het me dagelijks afgevraagd en dat doe ik nu nog steeds. En dan waren er nog de fotoalbums, nog zo iets. Ik ken niemand die zoveel foto's over zichzelf verzamelt: foto's op het strand, foto's in de winkel, foto's met en foto's zonder kleren, foto's uit haar jeugd en foto's van op fuiven en banketten; foto's uit haar vroegere huis en van haar vroegere vrijers. Daar stonden ze dan, de afgedankte klookzakken, gearmd, omarmd, omstrengeld, gekust (en vervolgens wellicht versmacht) door mijn gadgetmens. En al die foto's zaten in belachelijke kaders met veel krullen of ze waren opgeborgen in albums waarvan een normaal mens niet eens het bestaan kent. Er was een album dat eruit zag als een koffertje, van een ander zou je gedacht hebben dat het een boek van Goethe was, er was er een dat op een geplooid hemd geleek en nog een ander was een slechte imitatie van een accordeon, er waren er die eruit zagen als platenhoezen, vogelkooien en agenda's. Het was teveel, te overdreven, te té. En verder, in de keuken... Daar stond een namaakpakje frieten met pickles en al en er was een valse taart

met slagroom en fopijsjes met rode kersen, ook al met slagroom... En overal aan de muren hingen die vreselijke schilderijen van haar vrienden, surrealistische toestanden: een tiet waar een traan uit loopt, een vrouw met een blad voor de mond (een blad

als mond?), een belachelijk groot ei midden in een woestijnland-schap, zo'n dingen, je kent ze wel. En veel tapijten en tapijtjes op de vloer en tafeltjes en krukjes (met daarop gedroogde bloemen... waar haalt ze die dingen?!) en vazen en boeken, allemaal op strategische plaatsen. Daar moest het liggen, dààr en nergens anders. En tijdschriften. Dat mens kocht pakken tijdschriften. Je hebt er geen idee van wat er allemaal bestaat. Je kan het zo gek niet bedenken of er bestaat een gespecialiseerd tijdschrift over, in veel kleuren, met grote foto's op glanzend papier. Nooit voorheen had ik die dingen in de kiosk zien liggen, maar zeven jaar geleden begonnen ze recht op me af te komen. Ik werd stilaan gek van al dat glimmend papier dat in weloverwogen stapeltjes overal verspreid in huis lag.

IK HAATTE HAAR. Langzamerhand was ik immers gaan inzien dat ik deel uitmaakte van die schijnwereld, daar in haar flat op de elfde verdieping van het gebouw. Ze had

er een eigen universum opgebouwd en daar had ze mij middenin gezet. Ik had er mijn plaats, ik hoorde er bij de schrijftafel, vlak voor het raam, met uitzicht op zee. Ze had zich een huis met eendjes en foto's en schilderijen én een schrijver bedacht en ze had de flat ernaar ingericht. Ze was gewoon een helse decoratrice en ik was een deel van haar decor. Zo was het en niet anders. Tot die conclusie was ik juist gekomen toen de telefoon begon te rinkelen. Die telefoon was overigens ook zoiets. Dat heb jij nog nooit gezien, zo'n ding. Stel je voor: een telefoon in de vorm van een miniatuurpiano. Een zwart pianootje met witte toetsen en daarmee vorm je dan de nummers en d'r komt godverdomme klank uit ook. Tweeëndertig, vijfenvijftig, negenenvijftig wordt mi re, sol, sol, re, sol of zoiets. Zeg nu zelf. Ik nam de hoorn van de piano en zei: "hallo". Zij was het aan de lijn en ze zegde me dat ze iets later zou thuiskomen. Het was erg druk en het kon aardig wat

uitlopen en tegen de tijd dat alles opgeruimd was kon het best tien uur geworden zijn en ja we waren nog tien dagen van de eindejaarsfeesten verwijderd en ja dat zou dus weeral een rekord worden en veel vijven en zessen. Ik had er geen enkel probleem mee en legde de pianofoon weer toe. Ik kon dus iets langer in de zetel blijven liggen en zou pas om vijf voor tien beginnen schrijven, daar op mijn plaats in het decor, daar voor het raam, daar waar ze me verwachtte, daar waar ik de harmonie van de flat niet verbrak. Vn zodra ze thuiskwam zou ik naar de badkamer trekken en daarna zou ik doorwerken tot vroeg in de morgen, want ik schrijf het beste 's nachts, wanneer er maar één alternatief is: in bed kruipen, terwijl zij er nog in ligt. Ik vleide me in de sofa en zag de avond vallen. Vroeg donker. In de living was ik omgeven door flesjes, tierlantijntjes en prullen. Het werd me allemaal teveel. "Het is allemaal vorm," zei ik luidop: "allemaal vorm en geen inhoud."

VOOR EEN EFFICIENTE OPLOSSING VAN AL UW VERZEKERINGSPROBLEMEN

cvba HULP IN NOOD

ONDERLINGE VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ VOOR VISSERSVAARTUIGEN

H. BAELSKAAI 27 8400 OOSTENDE

TEL. (059) 32 16 89 FAX (059) 32 26 17

GSM (0477) 42 55 68 (24u op 24u bereikbaar)

E-mail: hulp.in.nood@pandora.be

VOORDELIGE CASCO & MOTOREN-PREMIE

WIJ BEMIDDELEN BIJ EEN EERSTE KLAS P&I CLUB VOOR DEKKING MET O.A. WAARBORGEN TOT US\$ 700.000.000 VOOR

1. LICHAMELIJKE LETSELS AAN DERDEN

2. POLLUTIESCHADE

IN SAMENWERKING MET DSV BELGIUM NV (CDV 10455)

VOOR

BRAND - AUTO - ARBEIDSONGEVALLEN - PERSOONLIJKE ONGEVALLEN - HOSPITALISATIE - BA GEZIN (FAMILIALE) - BA UITBATING - YACHTING EN PLEZIERVAART - RECHTSBIJSTAND - REISBIJSTAND - ENZ.

MET EEN RUK sprong ik recht. Opeens had ik de essentie te pakken. Opeens had ik het door. ALLEMAAL VORM, GEEN INHOUD. Dat was het dat me stoorde in het appartement, in die vrouw, in dit leven. Het was allemaal verpakking en daarin, in dat pak, zat niets, helemaal niets. Ze had het leven herleid tot franjes en plooitjes en ik was de grote strik die dat leven er waardevol deed uitzien. Merde! Had ik daar zeven jaar moeten over doen, om dat te bedenken?

Maar eens je dat inzicht hebt twijfel je niet langer. Dan sla je op de vlucht, dan laat je alles achter en zorg je ervoor dat je wegkomt en dat is dan ook wat ik gedaan heb. Ik heb mijn kopij onder de arm genomen - driehonderd bladzijden die ik, met een vulpen IN DE VORM VAN EEN GANZEVeer, geschreven had - en trok de deur achter me dicht. Ik liet zelfs geen briefje achter.

Ik zocht een kennis op, een vriend van de madam die 'k zojuist verlaten had en legde hem het pro-

bleem uit. Hij gaf me prompt een studio in leen, een plek die hij af en toe eens gebruikte om vreemd te gaan. (Op een studio min of meer wordt niet gekeken in die kringen; dat houden jullie niet voor mogelijk.)

Die avond, nog voor tien uur, was ik weer een vrij man geworden. Ik stond weer op eigen poten en

kasten op een plaats stonden, wellicht alleen maar omdat de verhuizers ze daar neergezet hadden.

Ik ging aan de keukentafel zitten en wilde mijn roman afwerken.

Ik doorbladerde de tien laatstgeschreven bladzijden en zag dat er eigenlijk niets in stond. Ik begon heel het manuscript te herlezen

en — ontzetting! — in heel dat kutboek gebeurde niets. Ik had een nietszeggende roman geschreven, een zinloos boek, dat alleen maar vorm was. Zover was het dus met mij gekomen, zover had ze mij gekregen. Ik had heel haar stijl overgenomen en ik was in dat appartement van haar mezelf verloren. Het was een sfeerboek geworden, een woordenvloed geschreven door iemand die niets te zeggen heeft.

Ik keek de keuken rond, zag de pedaalemmer staan en gooide heel het manuscript erin. De emmer was barstenvol gevuld met woorden. Ik liet het pedaal los en het deksel viel met een klap weer dicht.

's Anderendaags heb ik inkopen

gedaan. Ik kocht veertien 'light menu's', een krat bier en een stapel papier en nam me voor een nieuw boek te schrijven over hel-

woonde in een normale-mensenstudio waar alleen maar tekeningen hingen om kapotte stukken muur te bedekken, waar de

den en avonturen en de zee en over verre reizen. Het bekende viertal (Verderf, Plezier, Spanning en Dood) zou mijn boeken weer gaan bevolken, dat stond vast. Vanaf nu geen Ersatz meer, geen kitch, geen leegte. Ik mocht weer fouten schrijven, verleden en tegenwoordige tijd door elkaar halen en onmogelijke verhaallijnen volgen, als er maar iets gebeurt in dat boek.

De daarop volgende dagen bruisten van vitaliteit. Ik at de ene light menu na de andere, liet de afwas staan en kreeg van iemand een straathond cadeau, een echte loebas van een onbekende vader. Het beest plaste en scheet het huis vol en nu en dan pakte ik een verfrommeld blad uit de pedaalemmer en kuiste de stront op. De studio stonk als een mesthoop, maar het schrijven ging goed vooruit. Ik was mijn vierde hoofdstuk begonnen en de held was zojuist in New York aangekomen, in zijn bagage stak een kilo heroïne met een straatwaarde om U tegen te zeggen.

TIEN DAGEN LATER was ik twee kilo vermagerd. Ik was de light menu's kotsbeu en ook de loebas moest er niets meer van hebben. De studio was een ruïne geworden. De lakens lagen naast het bed en de kussensloop was inderdaad gesloopt door de loebas. Her en der stonden kopjes met nog een bodempje koffie in, in één daarvan begon zich een merkwaardige schimmel te ontwikkelen. Mijn ondergoed stonk zo erg dat het zelfs voor de hond niet prettig meer was. In de badkuip stond al vijf dagen hetzelfde water, er lag een merkwaardige stofkorst op, waarin ik mijn hand niet meer durfde te steken.

Op de keukentafel was nu geen plaatsje meer vrij. Mijn vier afgewerkte hoofdstukken lagen er kriskras door elkaar en daartussen lagen lucifers, sigarettenpapier, koffievlekken, een omgevalen glas bier en het begin van nog een andere roman.

Ik liet alles voor wat het was en ging wandelen. Donker. Ik voel-

de de decemberwind door mijn kleren waaien en ik vroeg me af wat de zin van mijn bestaan was in dit barkoude tranendal. Ik ging de eerste de beste bar binnen om mij eens goed te bezatten, want het was mij, eerlijk gezegd, allemaal een beetje teveel aan het worden.

Aan de tapkast zat een jong verkoopstertje, uit de viswinkel recht over de boetiek van mijn ex. Ze was alleen. Rond haar hing de weeë geur van de dagverse Vlaamse garnaal.

Opeens realiseerde ik me dat het wel degelijk kerstavond was en dat alleen eenzamen, zoals ik — en zij! — dan in bars rondhangen. Ik ging zitten, op de kruk vlak naast de hare, en we geraakten in gesprek. 'Mijn naam is Hope,' zei ze.

'Ik ken je wel,' antwoordde ik, 'jij bent de Hope uit de viswinkel. Ik heb je al daar wel gezien.'

Ook zij vond het zonde wat het mens mij aangedaan had, daar kon ze nu eens helemaal niet inkomen. Je moest een kring zijn om iemand zoals ik kapot te maken! Een schrijver nog wel! Een kunstenaar! Je hebt vrouwen die nergens goed voor zijn! Hoe was het mogelijk dat ik het er zolang uitgehouden had?! Kortom, ik was veel te goed voor dat boetiekmens en had een vrouw nodig die me begreep. Een uit de viswinkel bijvoorbeeld.

Het was kwart voor middernacht toen we samen naar haar flat trokken. De klokken aller kerken riepen de gelovigen op om de geboorte van de mensenzoon mee te vieren. Ik was behoorlijk beschonken en was tot alles bereid.

Het appartement zag er goed uit, het was er warm en gezellig. Er stonden Engelse meubeltjes en ze stonden erg strategisch opgesteld. Hier en daar lag een boek. Aan de muren hingen posters van half-naakte meisjes. Haar kamer was lichtblauw geschilderd en aan de muur hing een ets die ik ergens anders van kende.

Ik wilde wel, maar kon niet meer vrijen. Ik vroeg of ze het niet erg vond en zij zei dat het haar niets kon schelen. Vlak voor ik insliep hoorde ik haar nog zeggen: "Slaap maar, mijn schat, morgen haal ik je manuscript wel, dan kan je hier rustig verder werken." Ik viel in slaap, in het bed van deze Hope uit

de viswinkel die ik op kerstavond tegen het lijf gelopen was, en had er geen idee van waaraan ik nu weer zou beginnen.

Flor Vandekerckhove

Alle voorkomende reparaties van alle merken scheepsschroeven

Nieuwe en gebruikte scheepsschroeven

Gespecialiseerd in complete machinekamers voor de pleziervaart

Boegschroefinstallaties

Stuurmachines en roeren

Nieuwe motoren tot 300 pk

Alle toebehoren voor jachten

Antwerp
Propeller
Service

Antwerp Propeller Service

Kruiboeksesteenweg 162

2070 Burcht / Zwijndrecht

Tel.: + 32 (0) 3 252 73 42

Fax: + 32 (0) 3 252 92 12

GSM + 32 (0) 475 67 54 56

IS UW DRUKWERK EURO-BESTENDIG ?

VANAF 1 JANUARI 2002 WERKT OOK ÛW ADMINISTRATIE IN EURO. IS ÛW DRUKWERK AL AANGEPAST?

WIJ DRUKKEN AL UW :

HOOFDINGEN MET AFSCHEURBARE EURO-OVERSCHRIJVING

FACTUREN... LET OP UW VERKOOPSVORWAARDEN !!

PRIJSLIJSTEN, BTW-ONTVANGSTBEWIJZEN, CATALOGI,

FORMULIEREN, FOLDERS, AFFICHES, OMSLAGEN,...

DRUKKERIJ
LOWYCK bvba

Sluizenstraat 67/69 - 8450 Bredene
tel. 059-33 33 99 - fax 059-33 29 69

Power to control your service
ABB Marine & Turbochargers

ABB
ASEA BROWN BOVERI

ABB Marine & Turbochargers, NL Tel: +31 10 4078 888, BE Tel: +32 3544 3233

Niet bestelbare exemplaren terugsturen naar HVB, Dorpstraat 121 te B-8450 Bredene. Danke postman/-vrouw